

Instrucțiuni din 22/11/2004

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 115bis din 04/02/2005

Intrare în vigoare: 19/02/2005

privind autorizarea, inventarierea și înregistrarea grădinilor zoologice și acvariilor publice

INSTRUCȚIUNI PRIVIND AUTORIZAREA, INVENTARIEREA ȘI ÎNREGISTRAREA GRĂDINILOR ZOOLOGICE ȘI ACVARIILOR PUBLICE

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentele instrucțiuni privind autorizarea, inventarierea și înregistrarea grădinilor zoologice și acvariilor publice, bazate pe prevederile Directivelor Uniunii Europene, pe informații științifice și din practica de profil, au scopul de a sprijini autoritățile, instituțiile, persoanele juridice și fizice pentru îndeplinirea și respectarea Legii grădinilor zoologice și acvariilor publice nr. 191/2002.
2. Autorizațiile de funcționare se eliberează de către autoritățile publice locale de protecție a mediului de pe raza administrativ teritorială a județului și, respectiv, a Municipiului București, în care se înființează sau își desfășoară activitatea grădinile zoologice și acvariile publice, cu respectarea condițiilor prevăzute în Legea nr. 191/2002 și a celor prevăzute în prezentul ordin.

II. PROCEDURA DE AUTORIZARE A GRĂDINILOR ZOOLOGICE ȘI ACVARIILOR

3. Deținătorii grădinilor zoologice și acvariilor publice sunt obligați să dețină autorizații de funcționare care se eliberează, la cerere, de către autoritățile publice județene de protecție a mediului de pe raza administrativ teritorială a județului și, respectiv, a Municipiului București, în care se înființează sau își desfășoară activitatea grădinile zoologice și acvariile publice, cu respectarea condițiilor prevăzute în Legea nr. 191/2002 și a celor prevăzute în prezentul ordin.
4. Deținătorii grădinilor zoologice și acvariilor publice trebuie să prezinte, în scopul autorizării de către autoritățile publice județene de protecție a mediului de pe raza administrativ teritorială a județului în care se înființează/funcționează și a Municipiului București, formularul tip de înregistrare a instituției, prezentat în anexa 3, împreună cu cererea de autorizare din anexa 2, în termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului ordin. Nedepunerea cererii și formularului tip de autorizare, atrage aplicarea art. 17 din Legea nr. 191/2004.
5. În urma depunerii formularului tip completat, autoritatea competentă trebuie să constate, la fața locului, cele declarate în formularul de autorizare.
6. Autoritatea competentă, pe baza formularului completat de administratorul/deținătorul grădinii zoologice/acvariului public și, în urma verificării la fața locului, va completa propriul formular din anexa 4.
7. Constatările și recomandările vor fi comunicate autorității locale de mediu, autorității centrale de mediu, administrației publice locale și administratorului/deținătorului instituției (grădinii zoologice/acvariului public).
8. Autorizația de funcționare a grădinii zoologice sau acvariului public are formatul conform anexei 5 și va fi emisă în termen de 45 de zile de la data depunerii cererii de autorizare, având o valabilitate de 5 ani de la data emiterii.
9. Autoritatea competentă are obligația să efectueze verificări semestriale ale grădinilor zoologice autorizate și/sau ori de câte ori este cazul.
10. O copie a actului de autorizare a grădinii zoologice/acvariului public trebuie afișată la fiecare intrare pentru public a instituției.
- 11.1. Modul de înregistrare a stocurilor de animale
11. Trebuie ținute înregistrări/înscrisuri pentru toate animalele care pot fi individualizate ca și pentru grupurile de animale din colecția de animale sălbatice vii a grădinii zoologice/acvariului public. Acolo unde este posibil animalele trebuie individualizate.
12. Înregistrările trebuie făcute fie într-un sistem de clasificare pe fișe, gen index, pe computer, sau folosind un alt tip de găsire/căutare din care informația să fie ușor accesată.
13. Înregistrările trebuie ținute la zi și păstrate într-o arhivă accesibilă timp de minim 10 ani. Trebuie luate măsuri ca aceste înregistrări să fie arhivate pe termen lung într-un format sigur pentru a nu fi permisă degradarea.
14. Înregistrările trebuie să conțină următoarele informații:
  - a. identificarea: denumirea comună (acolo unde există), denumirea științifică;
  - b. originea: animalul este născut în libertate sau în captivitate, identificarea părinților (dacă se cunoaște), locațiile anterioare (dacă se cunosc), situația populației din libertate, de unde provine animalul (dacă se cunosc);
  - c. data intrării în colecție; data ieșirii din colecție, modalitatea intrării și/sau a ieșirii din colecție (donație, schimb, vânzare, custodie etc.), instituția care care s-a făcut ieșirea;
  - d. data/data estimativă a nașterii, după ce criteriul s-a efectuat estimarea;
  - e. sexul animalului (unde se cunoaște);
  - f. semne distinctive (tatuaje, chip-uri, inele, crotalii, semnalmamente morfologice distinctive, mască facială etc.);
  - g. date clinice: inclusiv detalii și date când au fost administrate medicamente, injecții și alte forme de tratament, investigații, analize, ca și detalii despre starea de sănătate a animalului;
  - h. data morții și constatările post-mortem;
  - i. evadări: motivul, atunci când a avut loc o evadare sau daunele produse de animal în urma evadării sau rănirii produse de animal altor persoane, ca și sumarul măsurilor de remediere luate pentru a preveni asemenea incidente;
  - j. date referitoare la reproducere (data la care, cu cine a avut loc împerecherea, numărul de pui rezultați, mod natural sau asistat la naștere, incubație artificială/naturală, alte considerații);
  - k. observații etologice (caracterizarea individului din punct de vedere comportamental).
15. Trebuie ținută o evidență/listă anuală a colecției de animale, separat de înregistrările individuale/fișele individuale ale animalelor. Trebuie înaintată autorității de mediu locale o copie a listei anuale, nu mai târziu de data de 1 aprilie a anului următor celui la care se referă lista.
16. Lista colecției trebuie să includă următoarele:
  - a. denumirea comună și științifică a speciei;
  - b. totalul indivizilor dintr-o specie la 1 ianuarie;
  - c. numărul de animale intrate în colecție, din toate sursele, de-a lungul anului;
  - d. numărul nașterilor din colecție de-a lungul anului;
  - e. numărul deceselor în primele 30 de zile de la naștere;
  - f. numărul indivizilor morți din alte cauze;
  - g. numărul ieșirilor din colecție, inclusiv vânzări, donații, schimburi, eliberări în natură, participări la programe de reproducere etc.
  - h. totalul rămas în colecție la 31 decembrie;

- i. sexul fiecărui animal, acolo unde se cunoaște, trebuie înregistrat astfel: 1.2.3 indică un mascul, două femele și trei indivizi nesexați;
j. înregistrările trebuie așezate sub formă de tabel, pentru a fi mai simplu de parcurs:

Denumirea comună	Denumirea științifică	Componența grupului la 1.1.2004	Intrări de exemplare noi	Nașteri/eclozări	Decese în primele 30 zile de la naștere/eclozare	Decese	Ieșiri de exemplare	Componența grupului la 31.12.2004
Pelican comun	Pelecanus onocrotalus	5.7.3	2.1	0.0.2	0.0.1	0.1	0.2.1	7.5.4

III. ROLURILE OBLIGATORII ALE GRĂDINILOR ZOOLOGICE ȘI ACVARIILOR

III.1. Principii privind Conservarea, Educația și Cercetarea

17. În conformitate cu cerințele Legii grădinilor zoologice și acvariilor publice nr. 191/2002, grădinile zoologice/acvariile publice vor implementa următoarele măsuri privind conservarea:

- a. participarea la cercetări din care se obțin avantaje în privința conservării speciilor și/sau instruire în dobândirea abilităților relevante legate de conservare și/sau în schimbul de informație referitoare la conservarea speciilor și/sau, acolo unde este cazul, reproducerea în captivitate, repopularea sau reintroducerea speciilor în libertate/natură și;
- b. promovarea educației și sensibilizării publicului în legătură cu conservarea biodiversității, în mod particular, prin furnizarea de informație despre speciile expuse și habitatele lor naturale.

18. Grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să respecte un cod etic, permanent revizuit, în planificarea și implementarea strategiilor lor de conservare, educație și cercetare.

III.2. Conservarea în cadrul (ex-situ) și în afara (in-situ) grădinii zoologice/acvariului public

19. Acolo unde sunt menținute specii reprezentative, grădina zoologică/acvariul public trebuie să fie un participant activ la programe de management/conservare ale speciilor. Programele trebuie să contribuie la conservarea speciilor în libertate.

20. Grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să demonstreze performanțe măsurabile în privința conservării, educației și cercetării. Domeniile care vor fi examinate vor include:

- a. politica generală în privința educației și conservării și cum această politică se află în relație cu "Strategia Mondială de Conservare în Grădinile Zoologice";
- b. tipul și nivelul de implicare în programe de conservare, naționale, regionale și internaționale și/sau în alte activități cu rol în conservare;
- c. prezența unui plan scris în privința educației și a cercetării și modul în care este aplicat în practică.

21. În baza art. 1 din Legea 191/2002, în scopul protejării faunei sălbatice și biodiversității și pentru ca grădinile zoologice/acvariile publice să-și îndeplinească rolul în conservarea biodiversității, animalele din colecțiile acestor instituții, care participă la programe de conservare naționale, regionale, internaționale, de reproducere în captivitate, sunt date în custodie, la schimb, sunt destinate reintroducerii în natură, confiscate, ca și altor activități care vizează conservarea, reabilitarea, își păstrează numai valoarea biologică. Valoarea financiar contabilă, în aceste cazuri, își pierde relevanța, fiind considerată zero.

22. Grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să achiziționeze numai animale născute și crescute în captivitate, care provin din alte grădini zoologice sau instituții asemănătoare, evitând, pe cât posibil capturarea animalelor sălbatice din natură. Doar în situații bine documentate, se pot captura animale sălbatice din natură, în scopul conservării «ex situ» a speciilor de animale amenințate cu dispariția, cu avizul Academiei Române, Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii și a autorităților centrale de protecție a mediului, cu respectarea legislației în domeniu.

III.3. Educația

23. O grădină zoologică/acvariul public trebuie să aibă o strategie (scrisă) în privința educației și un program educațional activ.

24. Trebuie puse la dispoziție facilități corespunzătoare în scopuri educative.

25. Trebuie afișate informații corecte despre speciile expuse. Ele trebuie să includă, minim, denumirea speciei (atât științifică cât și pe cea comună, atunci când există), distribuția, habitatul său natural, câteva caracteristici biologice și detalii ale statutului său în privința conservării.

III.4. Cercetarea

26. Grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să demonstreze că încurajează cercetarea prin implicarea în activități de cercetare proprii și în comun cu alte instituții de profil. Cercetarea poate fi dezvoltată în colaborare cu instituții de învățământ superior, institute de cercetare, muzee, alte grădini zoologice/acvarii publice din țară și străinătate etc. Detalii amănunțite ale unor astfel de proiecte trebuie puse la dispoziție, la cerere.

27. Trebuie avut în vedere, în orice cercetare desfășurată, ca aceasta să fie în acord cu întreaga legislație în vigoare și să fie subiect al prevederilor etice. Protocoale, autorizații și publicații asociate trebuie să fie disponibile cu ocazia verificărilor.

IV. PERSONALUL ȘI INSTRUIREA

28. Numărul membrilor personalului, experiența și instruirea lor trebuie să fie corespunzătoare pentru a fi permanent în acord cu standardele, luându-se în calcul timpul de lucru, conform legislației muncii.

29. Pentru a se alinia standardelor acestui ordin, nivelul minim de studii trebuie să fie cel mediu, de absolvent al învățământului liceal, pentru funcția de îngrijitor de animale sălbatice.

30. Trebuie ținută la zi o listă cu toți membrii autorizați să lucreze cu animalele, împreună cu sarcinile și/sau responsabilitățile, nivelul de cunoștințe, instruire și calificare.

31. Tot personalul care se ocupă de animale trebuie să fie competent pentru a face față responsabilităților individuale și trebuie să i se dea posibilitatea să urmeze un curs de instruire și/sau perfecționare pentru a dobândi calificările corespunzătoare activității pe care o desfășoară.

32. Instruirea continuă a personalului la locul de muncă trebuie să reprezinte un aspect permanent al activității unei grădini zoologice.

33. Administratorul/deținătorul grădinii zoologice/acvariului public trebuie să depună toate eforturile pentru a se asigura că personalul instituției are un comportament deontologic corespunzător (să nu aibă antecedente privind rele tratamente aplicate animalelor care pot intra sub incidența oricărei legislații referitoare la bunăstarea animalelor sau conștinerea lor).

34. Toate grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să prevadă în schema de personal cel puțin un biolog pentru asigurarea asistenței animalelor sălbatice captivate.

35. Toate grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să asigure asistență veterinară calificată colecției de animale pe care o are în întreținere. Pentru asigurarea asistenței veterinare, grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să prevadă în schema de personal cel puțin un post de medic veterinar și/sau să realizeze un contract de colaborare cu un cabinet, spital, policlinică, facultate veterinară sau medic veterinar din afara instituției, după caz.

36. În scopul asigurării bunăstării animalelor, conducerea grădinii zoologice/acvariului public trebuie să asigure stabilitatea și continuitatea personalului pentru îngrijirea animalelor din colecție, atât a specialiștilor cu experiență în domeniu, cât și a îngrijitorilor de animale.

V. SIGURANȚA PUBLICULUI ÎN GRĂDINILE ZOOLOGICE/ACVARIILE PUBLICE

V.1. Principii

37. Aspectele legate de posesia animalelor cu risc sau potențial periculoase sunt deosebit de importante pentru bunăstarea animalelor, deoarece acțiunile care urmează consecutiv evadării acestora pot avea ca rezultat rănirea sau chiar moartea animalelor pentru a proteja siguranța persoanelor.

38. Trebuie să fie efectuată evaluarea riscului, acolo unde este cazul, și trebuie trase concluzii semnificative pentru ca acestea să fie examinate de către persoanele desemnate pentru efectuarea verificării.

V.2. Amplasamente/împrejmuiri

39. Animalele din grădina zoologică trebuie menținute tot timpul în amplasamente sau, în cazul în care sunt lăsate libere, să nu părăsească incinta grădinii zoologice.

40. Toate animalele trebuie ținute în amplasamente astfel construite încât să nu permită evadarea animalelor din ele. Porțile și ușile amplasamentelor trebuie închise într-un mod sigur pentru a nu permite deschiderea lor de către persoane neautorizate.

41. Barierele, gardurile și orice alte modalități de separare a animalelor de vizitatori, personal, sau de alte animale, trebuie concepute, construite și menținute astfel încât să nu le permită animalelor contactul cu cei menționați. Amplasamentele nu trebuie să conțină vegetație sau alte materiale, astfel poziționate, încât să poată folosi animalelor pentru a evada.

42. Porțile și ușile amplasamentelor trebuie să fie la fel de solide și eficiente ca și restul împrejurimilor amplasamentului. În particular, porțile și ușile trebuie să fie proiectate și menținute astfel încât să nu poată fi scoase din balamale sau descuiate de către animale.

43. Porțile și ușile spre amplasamentele animalelor, acolo unde publicul este admis, ca și orice alt amplasament sau împrejurire trebuie concepută, construită și menținută astfel încât să nu producă vreă rănire vizitatorilor, în particular copiilor sau persoanelor cu dizabilități.

44. Animalele care se cațără sau sar trebuie ținute în amplasamente suficient de sigure pentru a preveni evadarea lor. Animalele periculoase care sapă trebuie ținute în amplasamente astfel construite încât să se evite evadarea pe sub împrejurirea amplasamentului.

45. Acolo unde se folosesc garduri/împrejmuiri pentru a înconjura amplasamentele animalelor, stâlpii lor de susținere trebuie să fie bine fixați în sol. Materialul din care este construit gardul sau împrejurirea trebuie să fie suficient de solid pentru a putea susține greutatea animalelor închise și să reziste la eventuale deteriorări produse de animale.

V.3. Întreținerea clădirilor și altor zone

46. Clădirile, structurile și zonele în care publicul are acces trebuie menținute în condiții sigure.

47. Publicului vizitator nu îi este permis să intre în nici o clădire, anexă sau zonă din cadrul grădinii zoologice/acvariu public care ar putea prezenta riscuri pentru sănătatea sau siguranța lor.

48. Zonele în care este permis accesul vizitatorilor nu trebuie să prezinte suprafețe alunecoase pentru a se evita căderea prin alunecare a acestora. Pentru a nu deveni greu accesibile pantele trebuie să fie concepute în trepte sau folosite alte modalități care să nu prezinte riscul de cădere pentru vizitatori sau personal.

49. Acolo unde sunt construite trepte, acestea trebuie însoțite de "mână curentă"/balustrade. Trebuie avut în vedere accesul persoanelor cu handicap motor, prin crearea de pante speciale pentru acestea.

50. Acolo unde există treceri suspendate peste amplasamentul unui animal acestea trebuie să fie proiectate, construite și menținute astfel încât să asigure siguranța celor care le folosesc. Trecerile suspendate nu trebuie să permită animalelor contactul cu vizitatorii sau personalul.

V.4. Protecția publicului

51. Fiecare persoană autorizată pentru a folosi o armă de foc, din cadrul personalului grădinii zoologice, trebuie să se antreneze periodic în acest scop. Acest antrenament trebuie înregistrat printr-un document și trebuie pus la dispoziție pentru verificare.

52. Armele de foc, muniția și echipamentul de tranchilizare, acolo unde există trebuie:

- a. să fie disponibil pentru folosirea imediată;
- b. să fie folosite doar de operatori autorizați și antrenați;
- c. să fie curățate și menținute conform recomandărilor de utilizare;
- d. să fie ținute în siguranță, conform legislației în vigoare.

53. Personal corespunzător trebuie instruit pentru: manevrarea medicamentelor tranchilizante, riscuri, efecte adverse, riscurile asupra oamenilor, dacă aceste medicamente sunt folosite greșit/accidental și trebuie formulate protocoale de urgență pentru aceste cazuri.

54. Trebuie furnizate personalului instrucțiuni scrise în privința măsurilor de urgență și procedurilor care trebuie efectuate în cazul unui incident care implică interacțiunea între animale veninoase și vizitatori sau alții membrii ai personalului. Aceste instrucțiuni trebuie să includă acțiuni imediate care trebuie efectuate, ca și informația cerută de spitalul local, care vor include:

- a. natura mușcăturii sau înțepăturii și specia de animal care a produs-o;
- b. numărul de telefon al celor mai apropiate centre care fac terapie anti-venin;
- c. numărul de telefon al grădinii zoologice și al unui membru superior al personalului grădinii zoologice;
- d. numărul de telefon al unui specialist în această problemă care trebuie contactat;
- e. unde se poate, fișe medicale ale personalului;
- f. detalii ale medicului veterinar și/sau biologului care manevrează specii veninoase.

V.5. Evadări

55. Împrejmuirea/gardul care delimitează perimetrul grădinii zoologice/acvariului public, inclusiv punctele de acces în aceasta trebuie să fie proiectate, construite și menținute astfel încât să descurajeze orice pătrundere neautorizată a persoanelor, ca și menținerea tuturor animalelor în acest perimetru, în limite rezonabile.

56. Grădinile zoologice/acvariilor publice trebuie să dispună de un sistem de reducere a riscurilor de sustragere, distrugerilor intenționate sau eliberării animalelor, cu rea intenție, de către persoane neautorizate, intrate prin efracție etc., care au pătruns în perimetrul grădinii zoologice în timpul sau în afara programului de vizitare.

57. Conducerea grădinii zoologice trebuie să evalueze posibilitatea oricărui pericol care poate apărea ca urmare a evadării unui animal din amplasamentul său și să ia în considerare posibilele căi de ieșire din perimetrul acesteia.

58. Trebuie făcute toate eforturile pentru capturarea oricărui animal evadat, viu, în măsura în care acest lucru este rezonabil.

59. Procedurile care trebuie adoptate în situația evadării animalelor, în incinta sau în afara perimetrului grădinii zoologice, fie în situația scăpării accidentale a unui animal, sau a eliberării neautorizate a unui animal, trebuie aduse în atenția, și să fie la dispoziția tuturor membrilor personalului printr-un document scris.

60. Procedurile care trebuie urmate în situația evadării animalelor trebuie stabilite în prealabil și includ următoarele:

- a. anunțarea, prin metode cât mai rapide, a unui membru superior al personalului referitor la fiecare evadare;
- b. un răspuns prompt la o evadare, în toate situațiile; de exemplu, atât în timpul zilei, când personalul este de serviciu, când sunt vizitatori în instituție, sau când au evadat mai multe animale o dată, etc.
- c. ce măsuri trebuie întreprinse în situația unei evadări; incluzând recapturarea animalului, protecția vizitatorilor, alertarea poliției, etc.
- d. controlul vizitatorilor, incluzând calmarea lor, adăpostirea lor în clădiri, închiderea ușilor, ferestrelor, evacuarea lor din incinta grădinii zoologice;
- e. asigurarea securității perimetrului grădinii zoologice, ceea ce implică închiderea porților, a tuturor punctelor de acces;
- f. asigurarea armelor de foc sau a echipamentului de tranchilizare, detalii precise de utilizare a acestora, stabilite în prealabil de conducerea grădinii zoologice și poliția locală;
- g. asigurarea unui echipament de recapturare a animalelor, care să poată fi utilizat în aceste situații inclusiv, dacă este necesar, folosirea unor vehicule în scopul protecției personalului de intervenție.

61. Conducătorul grădinii zoologice sau un membru desemnat de acesta, trebuie să fie permanent disponibil pentru a lua decizia referitoare la eutanasierea animalelor evadate, dacă este cazul.

- 62.** Conducerea grădinii zoologice trebuie să stabilească o ierarhie a responsabilităților, în aceste situații, care trebuie consemnată în scris și ținută la zi. Aceasta trebuie adusă la cunoștință întregului personal și afișată în loc vizibil pentru membrii personalului.
- 63.** Conducerea grădinii zoologice trebuie să se asigure că toți membrii personalului sunt familiarizați cu procedurile de urgență care trebuie întreprinse în cazul evadării animalelor.
- 64.** Toate evadările trebuie să fie înregistrate și făcute rapoartări detaliate asupra lor. În situația unei evadări urmată de imposibilitatea capturării respectivului animal nedomestic, cu atât mai mult a unui exemplar dintr-o specie exotică, trebuie anunțată autoritatea locală pentru protecția mediului despre eveniment, în maxim 24 de ore. În situația unui animal periculos trebuie luate măsuri de urgență, anunțând imediat poliția locală sau orice altă instituție care poate ajuta la capturarea respectivului animal și asigurarea siguranței persoanelor din zonă.
- 65.** Grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să aibă în vedere potențialul risc pe care îl implică răspândirea paraziților, agenților patogeni sau plantelor și animalelor non-native prin intermediul apelor reziduale sau altor surse asemănătoare și să ia măsuri pentru prevenirea unor astfel de situații. Apele reziduale trebuie tratate în mod corespunzător la părăsirea perimetrului grădinii zoologice pentru a preveni aceste situații.
- 66.** Atunci când sunt folosite șanțuri uscate sau cu apă cu rol de bariere fizice pentru delimitarea perimetrului unui amplasament pentru animale, acestea trebuie să fie astfel construite încât să prevină căderea vizitatorilor în ele, prin marcarea, delimitarea lor, pe partea de vizitare.
- 67.** Gardurile electrificate destinate delimitării amplasamentelor pentru animale trebuie poziționate astfel încât să nu poată fi atinse de către vizitatori.
- 68.** Un număr suficient de semne de avertizare care folosesc simboluri grafice, cuvinte sau o combinație de simboluri grafice și cuvinte trebuie plasate în dreptul fiecărui amplasament care conține animale cu potențial periculos, specificând și în ce constă pericolul (de ex. animal care zgârie, mușcă, etc.).
- V.6. Ieșiri**
- 69.** Ieșirile trebuie să fie adecvat localizate și vizibil indicate/inscripționate.
- 70.** Fiecare ieșire trebuie menținută liberă, ușor accesibilă în scopul deschiderii, dinspre interior, pentru a permite vizitatorilor ieșirea din incinta grădinii zoologice/acvariului public. Toate aceste porți de acces trebuie să se poată închide în mod sigur pentru a putea preveni evadarea animalelor.
- V.7. Semne**
- 71.** Acolo unde vizitatorii pot veni în contact cu animalele, semne și informații de avertizare, unde este cazul în mai multe limbi străine de circulație, trebuie expuse vizibil.
- 72.** Un număr adecvat de semne de avertizare, anunțând potențialul pericol, fie prin simboluri grafice, fie o combinație de simboluri grafice și cuvinte, trebuie expuse în zonele unde există garduri electrificate sau alte surse de potențială electrocutare.
- 73.** Avertismente trebuie expuse în toate locurile unde există pericolul ca o persoană să cadă (șanțuri, etc). Asemenea șanțuri trebuie asigurate cu o barieră capabilă să oprească, mai ales, căderea copiilor.
- 74.** Orice clădire unde există un pericol trebuie ținută închisă. Plăcuțe de avertizare trebuie expuse pentru a indica faptul că accesul este nesigur sau este interzis.
- 75.** Alte zone trebuie clar definite, de exemplu prin intermediul barierelor și plăcuțelor de avertizate sau, acolo unde este permis accesul autovehiculelor care aparțin instituției, trebuie puse semne indicatoare de circulație sau plăcuțe care să avertizeze publicul.
- 76.** Grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să aibă în vedere și folosirea de plăcuțe indicatoare pe bază de simboluri pentru a veni în ajutorul vizitatorilor străini și al copiilor (care nu știu să citească, dar pot înțelege simbolurile grafice).
- V.8. Facilități pentru public**
- V.8.a. Primul ajutor**
- 77.** Echipamentul de prim-ajutor trebuie să fie ușor accesibil, situat într-o clădire/cameră anexă.
- 78.** Punctele de prim-ajutor trebuie să fie în mod adecvat semnalizate/indicate.
- 79.** Un număr adecvat de membri ai personalului, instruiți în acordarea primului ajutor trebuie să fie disponibili în timpul programului normal de vizitare.
- 80.** Trebuie furnizate personalului instrucțiuni scrise în privința măsurilor de urgență și procedurilor care trebuie efectuate în cazul unui incident care implică interacțiunea între animale veninoase și vizitatori sau alți membri ai personalului.
- V.8.b. Toalete**
- 81.** Trebuie puse la dispoziție toalete corespunzător echipate și menținute, inclusiv pentru persoane cu dizabilități/handicap.
- 82.** Apă curentă, curată, pentru spălat trebuie pusă la dispoziție, împreună cu săpun și modalități de uscare a mâinilor.
- V.8.c. Parcarea**
- 83.** Grădina zoologică/acvariul public trebuie să se asigure, împreună cu autoritatea locală și poliția, acolo unde este necesar, că facilitățile de parcare sunt suficiente pentru a asigura necesitățile vizitatorilor.
- V.8.d. Asigurarea unor nevoi particulare**
- 84.** Trebuie puse la dispoziție locuri amenajate de ședere și odihnă, în mod particular, pentru persoanele în vârstă și pentru părinții cu copii mici.
- 85.** Trebuie făcute amenajări pentru a preîntâmpina, în limite rezonabile, necesitățile vizitatorilor cu nevoi speciale, inclusiv a celor cu handicap.

VI. CONDIȚII PRIVIND BUNĂSTAREA ANIMALELOR

VI.1. Asigurarea unui ambient corespunzător

- 86.** Temperatura, ventilația, iluminarea și nivele de zgomot ale amplasamentelor, trebuie să fie, în permanență, corespunzătoare pentru realizarea confortului și a bunăstării unei specii particulare de animal. În particular:
- trebuie avute în vedere nevoile speciale ale animalelor gestante și nou-născute/eclozate;
  - animalelor importate, nou sosite, trebuie să li se permită să devină complet acclimatizate în noul lor mediu ambiant. În unele cazuri, acesta poate fi un proces gradual;
  - amplasamentele pentru animale acvatice trebuie să fie areate adecvat, în conformitate cu numărul de indivizi aflați în fiecare amplasament/acvariu și trebuie menținute la o temperatură adecvată cerințelor speciei/speciilor, iar parametrii ambientului (ex. salinitatea, calitatea apei) trebuie să fie corespunzători speciei;
  - adăposturile interioare trebuie să asigure o umiditate corespunzătoare și protecție împotriva condițiilor extreme, ale radiațiilor solare, căldurii, uscăciunii, frigului.
- 87.** Animalelor menținute în amplasamente exterioare trebuie să li se asigure adăpost suficient pentru confortul și bunăstarea lor. Trebuie asigurate arii de refugiu pentru animalele nervoase, sensibile pentru a se putea retrage din câmpul vizual al publicului. Amplasamentele trebuie concepute astfel încât să permită animalelor să-și manifeste reacțiile normale de apărare și să respecte distanțele de "fugă" corespunzătoare.
- 88.** Amplasamentele și barierele/împrejmirile acestora trebuie menținute într-o stare în care să nu permită nici o posibilitate de rănire animalelor, în particular:
- orice defect observat la împrejmirile unui amplasament sau în orice dispozitiv sau echipament din amplasamentele animalelor, care este posibil să-l rănească, trebuie reparat sau înlocuit sau animalul trebuie relocalizat imediat, iar defecțiunea înregistrată în registrul zilnic de observații al îngrijitorului;
  - orice defect care prezintă posibilitatea de a-i face rău animalului trebuie rectificat imediat. Dacă aceasta nu este posibil, animalul trebuie mutat din apropierea sursei de pericol potențial până când acest pericol este îndepărtat (reparat, rectificat, etc.);
  - orice tip de plantă capabilă să-i facă rău animalului trebuie îndepărtată;

d. șanțurile uscate sau cu apă folosite ca bariere fizice pentru delimitarea amplasamentelor trebuie să asigure posibilitatea de revenire în amplasament dacă animalul cade în ele;

e. orice materiale naturale (ex. plante și produsele lor, precum semințe sau fructe) sau orice materiale nenaturale (ex. vopsele, substanțe chimice, substrat tratat, apă tratată, etc.) trebuie evaluate din punct de vedere al toxicității pentru specia de animale la care dorim să le introducem, înainte de a le folosi.

89. Toate plantele și echipamentele fixate, inclusiv instalațiile electrice trebuie montate și menținute astfel încât să nu prezinte pericol pentru animale, iar operarea lor să nu fie disturbată de acestea.

90. Acolo unde calitatea mediului ambiant este dependentă de utilități externe, facilități adecvate de reglare/autoreglare trebuie să existe în cazul deteriorării acestor utilități.

91. Uneltele și alte echipamente portabile nu trebuie lăsate nesupravegheate în locuri unde ele pot cauza răni animalelor, pot facilita evadările sau pot servi drept proiectile.

92. Deșeurile/resturile din amplasamentele animalelor, care pot produce răni, trebuie îndepărtate, curățate cât mai curând posibil.

93. Trebuie menținute standarde corespunzătoare de igienă, atât privind igiena personală a membrilor personalului ca și cea din amplasamente și din camerele destinate tratamentului animalelor, în particular:

a. trebuie acordată în mod special atenție administrării și curățării corespunzătoare a amplasamentelor și echipamentelor din interiorul acestora, pentru a reduce riscul îmbolnăvirilor. În cazul animalelor acvatice, calitatea apei trebuie monitorizată în mod regulat;

b. trebuie să fie disponibile substanțe corespunzătoare pentru curățare ca și cantități suficiente de apă, iar mijloacele pentru aplicarea lor să fie sigure, trebuie obținute și urmate indicațiile specialiștilor privind cerințele de curățenie și igienizare ale amplasamentelor sau altor arii;

c. trebuie avută grijă specială dacă o boală infecțioasă este identificată la vreun animal.

94. Drenarea tuturor amplasamentelor trebuie să fie eficientă, îndepărtând toată apa în exces.

95. Orice igheab, canal, scurgere deschise, în afară de cele care transportă apa de suprafață, trebuie situate în afara amplasamentelor.

VI.2. Asigurarea hranei și apei

96. Hrana oferită trebuie să fie prezentată în mod corespunzător și trebuie să aibă valoare nutritivă, cantitate, calitate și varietate corespunzătoare speciei respective ca și condiției în care este animalul - dimensiune, vârstă, stare fiziologică, reproductivă și de sănătate.

97. Trebuie să fie permanent la dispoziția animalelor apă pentru băut proaspătă, limpede, în cantitate suficientă.

98. Stocurile de hrană și lichide trebuie păstrate în condiții igienice, în particular:

a. hrana și lichidele trebuie protejate împotriva umezelii, deteriorării, mușgaiurilor sau contaminării de către insecte, păsări, paraziți, sau alți dăunători;

b. stocurile de hrană și lichide perisabile trebuie păstrate în refrigeratoare;

c. prepararea hranei solide și lichide trebuie efectuată în locuri special concepute și corespunzător echipate și folosite doar în acest scop;

d. personalul trebuie instruit în vederea respectării unor standarde stricte de igienă personală și trebuie să se conformeze regulilor de menținere a igienei pe parcursul preparării și transportului hranei, atrăgându-se atenția asupra riscurilor de contaminare prin intermediul echipamentului, ustensilelor și suprafețelor, iar containerele pentru hrană și apă nu trebuie folosite în alte scopuri.

99. Trebuie avut în vedere, atunci când este oferită hrana și lichidele, comportamentul natural al animalelor, în mod particular aspectele sociale. Vasele pentru hrană și lichide, atunci când sunt folosite, trebuie să aibă un model potrivit și să fie plasate astfel încât să fie accesibile tuturor animalelor ținute în amplasament.

100. Modalitățile de hrănire ale animalelor trebuie să fie sigure atât pentru acestea cât și pentru personal.

101. Hrănirea animalelor cu pradă vie trebuie evitată. Administrarea prăzii vii se va face doar în circumstanțe excepționale și doar la indicația biologului, medicului veterinar sau altui specialist. Când trebuie folosită pradă vie, trebuie avută în vedere atât bunăstarea acesteia, cât și orice potențială rănire care ar putea fi cauzată prădătorului.

102. Hrana și lichidele, ca și vasele pentru hrană și lichide, atunci când sunt folosite, trebuie așezate în locuri în care să fie minim riscul de a se contamina cu dejecțiile animalelor, păsărilor sălbate, rozătoarelor sau altor dăunători.

103. Vasele pentru hrană și lichide, când se folosesc, trebuie curățate în mod regulat.

104. Hrănitorele automate, atunci când sunt folosite, trebuie inspectate de două ori pe zi pentru a se asigura că funcționează eficient.

Adăpătorile automate sau alte sisteme de adăpat trebuie și ele inspectate de două ori pe zi.

105. Nu trebuie permisă hrănirea necontrolată a animalelor de către vizitatori. Atunci când hrănirea animalelor de către vizitatori este permisă, trebuie făcută doar cu hrană specială, controlată, aprobată de instituție, procurată din cadrul respectivei instituții. Cantitatea oferită pe zi și pe animal trebuie să se încadreze în necesarul zilnic specific speciei pentru a se evita hrănirea în exces.

106. Hrana neconsumată trebuie îndepărtată din amplasamente în scopul menținerii igienei.

107. Indicațiile veterinare, ale biologului sau ale altui specialist, privind toate aspectele legate de nutriție trebuie obținute și urmate.

108. Trebuie menținut un dosar cu toate dietele animalelor din colecție.

VI.3. Asigurarea îngrijirii generale și asistenței veterinare a animalelor

VI.3.a. Observații de rutină

109. Condiția/starea, sănătatea și comportamentul tuturor animalelor trebuie verificate de cel puțin două ori pe zi de către persoana sau persoanele care răspund de îngrijirea lor;

110. Orice animale care provoacă cauze de îngrijorare trebuie evaluate atent, dacă ele sunt în mod nejustificat bolnave, rănite sau au un comportament schimbat nejustificat. Atunci când este necesar, trebuie să li se asigure imediat atenție și tratament.

111. Trebuie ținut un registru/jurnal de către persoana sau persoanele răspunzătoare de animale/îngrijitori, în care să se indice schimbările prescrise în dietă, verificările stării de sănătate efectuate, orice comportament, activitate sau altă problemă neobișnuită survenită ca și acțiunile de remediere întreprinse.

VI.3.b. Amplasamente

112. Amplasamentele trebuie să fie de astfel proiectate, construite, de dimensiuni, iar animalele trebuie să fie cazate în ele, astfel încât:

a. să se evite dominarea nejustificată a animalelor din cadrul grupurilor de către un membru dominant;

b. să se evite riscul creării conflictelor permanente și persistente între membrii unui grup, sau între membrii diferitelor specii sau grupuri de vârstă în expozițiile mixte;

c. să se asigure ca amplasamentul să nu fie suprapopulat;

d. să se prevină apariția și răspândirea paraziților sau altor agenți patogeni;

e. să se permită îndepărtarea tuturor dejecțiilor, resturilor solide și lichide.

113. Arborii din apropierea și din amplasamentele animalelor trebuie să fie în mod regulat inspectați și ajustați de câte ori este necesar pentru a se evita rănirea animalelor sau ingerarea plantelor toxice. Trebuie efectuată toaletarea arborilor și plantelor câțărătoare pentru a se preveni evadările animalelor.

114. Distanțele sau barierele dintre animale și dintre amplasamente și vizitatori trebuie să fie suficiente pentru a minimiza transmiterea bolilor sau potențialilor agenți patogeni.

VI.3.c. Asistența veterinară

115. Un program cuprinzător/complet de asistență veterinară trebuie să fie stabilit și desfășurat sub supravegherea unui medic veterinar care este familiarizat cu practica curentă a îngrijirii animalelor din grădini zoologice, în particular, a speciilor menținute în colecție.

116. Medicul veterinar trebuie să răspundă de, sau să fie activ implicat în următoarele:

a. inspecții de rutină ale colecției de animale;

b. îndrumarea în efectuarea sau aplicarea tratamentelor tuturor animalelor bolnave;

c. realizarea vaccinărilor, deparazitărilor, vitaminizărilor și altor aspecte ale medicinei preventive;

d. monitorizarea sănătății animalelor inclusiv recoltarea de sânge și de alte mostre pentru examene de laborator;

e. recoltarea, prepararea și expedierea corectă și sigură a probelor. Atunci când aceste mostre trebuie transportate în afara instituției de altcineva decât medicul veterinar, persoana trebuie să fie un membru al grădinii zoologice calificat sau instruit corespunzător, de ex. tehnician de laborator sau asistent medical, etc.;

f. instruirea personalului grădinii zoologice în probleme de sănătate și igienă;

g. asigurarea că se efectuează examinări post-mortem, atunci când este necesar;

- h.** supravegherea perioadelor de carantină și altor asemenea cerințe impuse de lege sau ca parte a unei bune practici veterinare în zoo;
- i.** programul de nutriție și conceperea dietelor, în colaborare cu biologul și/sau cu alți specialiști;
- j.** stabilirea unor proceduri scrise care trebuie urmate în cazul accidentelor produse de folosirea unor medicamente periculoase.
- 117.** Trebuie ținute dosare cuprinzătoare - acolo unde este posibil pe suport electronic (PC/computer) - și puse la dispoziția persoanelor desemnate ca verificarea de către autoritățile teritoriale de protecție a mediului, acoperind următoarele aspecte:
- a.** medicină preventivă;
- b.** medicină clinică și chirurgie;
- c.** rezultate patologice după testări ante-mortem, rezultate ale examinărilor și testelor post-mortem.
- 118.** Conducerea grădinii zoologice/acvariului public trebuie să se asigure că există în cadrul instituției sau a spitalului veterinar local sau a cabinetului veterinar al medicului care deservește grădina zoologică/acvariul public, antidoturi accesibile pentru produsele cu potențial toxic care se folosesc în zoo.
- 119.** Conducătorul instituției sau înlocuitorul acestuia trebuie să fie permanent disponibil pentru a lua decizii privind eutanasia animalelor bolnave, la indicația medicului veterinar și în urma consultării comitetului etic și a celorlalți specialiști din cadrul instituției.
- 120.** Trebuie să existe facilități adecvate pentru examinările post-mortem ale tuturor speciilor de animale, fie în cadrul grădinii zoologice/acvariului public, fie la alte unități specializate.
- 121.** Cadavrele animalelor trebuie manevrate cu echipament specific de protecție și într-un mod în care riscurile de transmitere a infecțiilor, contaminare, să fie minime.
- 122.** Toate animalele care mor la grădina zoologică/acvariul public trebuie să fie examinate post-mortem. Acolo unde este cazul, trebuie recoltate probe pentru diagnostic sau pentru monitorizarea stării de sănătate și duse la laborator pentru examinare.
- VI.3.d. Izolarea animalelor**
- 123.** Spații/amplasamente speciale, în afara cadrului expozițional, neaccesibil publicului, trebuie puse la dispoziție pentru izolarea și examinarea animalelor nou sosite în colecție, ca și pentru carantinarea și îngrijirea cazurilor neașteptate de îmbolnăvire, rănire, dispoziție schimbată a animalelor.
- 124.** Trebuie create facilități (spații, echipamente, etc.) pentru îngrijirea animalelor crescute artificial/"la mână" și a mamelor cu pui.
- 125.** Animalele nou sosite trebuie ținute izolate atâta timp cât este necesar pentru a se asigura o examinare corespunzătoare, acclimatizare și carantină înaintea introducerii împreună cu animalele din colecție.
- 126.** Trebuie acordată atenție specială igienei din spațiile unde sunt izolate sau carantinate animalele.
- 127.** Echipamentul de protecție și ustensilele folosite de personal în zona de izolare trebuie folosite, curățate și depozitate doar în acea zonă.
- VI.3.e. Menținerea igienei și controlul bolilor**
- 128.** Materialele sanitare folosite, ca și materiile biologice, trebuie îndepărtate conform legii, într-o modalitate aprobată de autoritatea sanitară.
- 129.** Un program eficient și care să nu implice riscuri pentru sănătatea și/sau integritatea animalelor din colecție, în vederea controlului/combaterii dăunătorilor, paraziților și, dacă este necesar, a prădătorilor, trebuie stabilit și menținut în grădina zoologică.
- 130.** Personalul trebuie instruit să raporteze în mod confidențial orice problemă medicală sau incapacitate care poate afecta capacitatea de a lucra cu animalele într-o manieră sigură și competentă.
- VI.4. Asigurarea posibilității de exprimare a celor mai normale comportamente**
- 131.** Trebuie încurajată reproducerea în captivitate, acolo unde este potrivită, și trebuie formulată o politică coerentă referitoare la speciile de animale menținute, care să fie actualizată continuu. Măsuri de control corespunzătoare trebuie avute în vedere pentru prevenirea suprapopulării.
- 132.** Grădinile zoologice/acvariile publice sunt obligate să fie la curent cu informațiile complete și la zi despre biologia și menținerea în captivitate, mai ales atunci când se are în vedere aducerea în colecție a unor specii care nu au mai fost găzduite anterior, sau când se fac planuri pentru noi amplasamente pentru speciile deja existente.
- 133.** La amenajarea amplasamentelor trebuie să se aibă în vedere habitatul natural al speciei și să se caute îndeplinirea necesităților fiziologice și psihologice ale animalului.
- 134.** Amplasamentele trebuie echipate în conformitate cu necesitățile animalului și anume: substrat corespunzător cerințelor ecologice ale animalului, crăci, vizuini, cuburi pentru naștere/depunerea ouălor, bazine, vegetație, ca și alte materiale necesare manifestării diferitelor comportamente naturale și care să participe la diminuarea oricărui comportament anormal. Facilitățile trebuie să prevadă/anticipeze creșterea în dimensiuni a animalelor și trebuie să fie capabile să satisfacă în mod corespunzător necesitățile animalului în toate etapele sale de creștere și dezvoltare.
- 135.** Animalele aparținând speciilor sociale, trebuie menținute în grupuri sociale compatibile și corespunzătoare ca număr. Indivizi solitari vor fi menținuți izolați doar în beneficiul conservării speciei, dacă aceasta o cere, și necesităților de bunăstare ale grupului, și doar atunci când izolarea nu este în detrimentul exemplarului individual. Altfel, trebuie luate măsuri pentru remedierea situației, de ex: relocarea animalului la altă grădină zoologică/acvariul public, sanctuar, parc zoologic etc., unde există un grup, aducerea unor exemplare pentru formarea grupului, după caz.
- 136.** Este interzisă împerecherea animalelor din taxoni diferiți.
- 137.** Dacă un animal hibrid este transferat altei colecții, instituția primitoare trebuie să fie informată că animalul este hibrid. În această situație, este obligatoriu ca animalul să fie sterilizat definitiv, înaintea transferului.
- VI.5. Asigurarea protecției față de teamă și stres**
- 138.** Animalele trebuie să fie manevrate, îngrijite și antrenate numai de către sau sub coordonarea unui membru din personal calificat corespunzător în domeniu. Manevrarea animalelor trebuie realizată cu grijă, ținându-se cont de bunăstarea lor, evitând disconfortul inutil, stresul sau producerea unui rău fizic.
- 139.** Orice contact fizic direct între animale și vizitatori trebuie să fie făcut numai în prezența personalului calificat de îngrijire a animalelor, doar pe scurte perioade de timp și în condiții care să corespundă bunăstării animalelor, și nu în condiții care să conducă la disconfortul acestora.
- 140.** Animalele nu trebuie provocate, iritate, sau stimulate pentru a satisface curiozitatea, plăcerea publicului.
- 141.** Animalele care pot interacționa în mod excesiv, stresant între ele nu trebuie ținute în amplasamente alăturate sau în imediată apropiere (ex. pradă - prădător, specii concurente etc.).
- 142.** Spații special amenajați, corespunzătoare pentru separarea animalelor gestante sau cu pui trebuie să fie disponibile pentru a micșora stresul inutil.
- 143.** Animalele cazuate, temporar, separat de restul grupului trebuie ținute în această situație doar atâta timp cât este strict necesar pentru a nu apărea dificultăți de reacomodare la reintroducerea animalului în grupul respectiv.
- 144.** Animalele destinate reabilitării (ex. animale accidentate, epuizate fizic etc. aduse la grădina zoologică/acvariul public) nu trebuie expuse publicului, acest fapt cauzând stres și chiar compromite eventuala eliberare în natură.
- 145.** Este interzis fumatul în incinta grădinilor zoologice, atât al personalului, cât și al vizitatorilor, cu excepția locurilor special amenajate în acest sens.
- 146.** Vizitatorii pot consuma alimente doar în locurile special amenajate în acest sens, din incinta grădinii zoologice.
- VI.6. Transportul și mutarea animalelor vii**
- 147.** Surplusul stocului colecției de animale a grădinii zoologice/acvariului public trebuie transferat (vândut, donat, schimbat etc.) doar către instituții de profil responsabile care au facilități corespunzătoare, posibilități și experiență pentru a asigura bunăstarea animalelor.
- 148.** Trebuie să fie disponibile facilități corespunzătoare pentru ridicarea, închiderea în cuști și transportul tuturor tipurilor de animale din colecție, atât în interiorul grădinii zoologice/acvariului public, cât și în afară.
- 149.** Grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să se asigure că sunt îndeplinite cerințele Convenției privind comerțul internațional cu specii sălbătice de floră și faună pe cale de dispariție (CITES), care reglementează importul, exportul, vânzarea și alte beneficii comerciale - inclusiv expunerea de specii listate în anexele convenției.

150. Alte considerații care trebuie avute în vedere când animalele sunt mutate în altă grădină zoologică include faptul că transportul trebuie realizat în conformitate și cu alte reglementări în vigoare.

151. Tehnicile de capturare și de transport trebuie să aibă în vedere temperamentul animalului și comportamentul de evadare pentru a minimiza răniile, stricăciunile și disconfortul.

152. Orice animal transportat în afara grădinii zoologice/acvariu public trebuie să fie în grija unei persoane competente desemnată de instituție și trebuie luate măsuri adecvate pentru protecția și bunăstarea atât a publicului cât și a animalului.

153. Atunci când sunt scoase animalele din cadrul grădinii zoologice/acvariu public, trebuie întotdeauna luate toate măsurile de securitate. Animalele trebuie ținute în afara contactului direct cu alte persoane, cu excepția persoanei competente desemnate de instituție.

ANEXA Nr. 2

Înregistrată cu nr. ....
AGENȚIA DE PROTECȚIE A MEDIULUI .....

CERERE PENTRU OBTINEREA AUTORIZĂRII GRĂDINILOR ZOOLOGICE ȘI ACVARIILOR

Persoana fizică/juridică ..... cu sediul în ..... înregistrat la ..... cu nr. .... din ..... cod fiscal nr. .... având ca activitate în statutul de funcționare ..... reprezentat prin ..... în calitate de .....

Solicită prin prezenta eliberarea AUTORIZAȚIEI DE MEDIU pentru funcționarea grădinii zoologice.

La prezenta cerere anexăm:

- formularul tip de înregistrare a instituției, însoțit de celelalte documente anexate.

Semnătura solicitantului

.....

Data .....

ANEXA Nr. 3

FORMULAR TIP DE ÎNREGISTRARE A INSTITUȚIEI

Detalii despre instituție	
Numele și adresa instituției	--
Numere de telefon	--
Fax	--
E-mail	--
Website	--
Data înființării	--
Suprafața totală a instituției, din care amplasamentele pentru animale reprezintă	--
Scurt istoric	--
Proprietate publică și/sau privată	--
Proprietarul instituției sau al terenului	--
Autorizație de mediu, numărul	--
Este instituția dv. membră a Federației Grădinilor Zoologice și Acvariilor din România și/sau a Asociației Europene a Grădinilor Zoologice și Acvariilor? Dacă da, dați detalii.	--
Numele directorului (administrator/manager). Date profesionale: nivel de pregătire, experiență, titluri științifice, alte date relevante.	--
Lista membrilor personalului, calificările, titluri științifice, etc. (pentru personalul de specialitate). (Mențiunea normei: întreagă, 1/2)	▪ Sunt cerute documente anexate
Planul parcului/grădinii zoologice/acvariului.	▪ Copie după plan anexată
Orele de funcționare ▪ Vara ▪ Iarna Tariful de intrare pe categorii. Numărul de vizitatori în ultimii trei ani	--
Lista de inventar a animalelor din colecție	▪ Anexați lista conform modelului Anexa I, pct. 15
Dosare/înregistrări	
Dosare/înregistrări	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Care este modul de tinere a evidenței colecției? ▪ Sunt păstrate copii ale dosarelor? ▪ Dacă da, unde sunt ele depozitate? ▪ Cum sunt vechile dosare arhivate? ▪ Sunt ele ușor accesibile la cerere, dacă este cazul? ▪ Ce metode de identificare a animalelor folosiți? <p>- Chip-uri - Inele - Tatuaje - Crotalii - Altele</p>	La cerere, trebuie puse la dispoziția inspectorilor.
Există jurnale zilnice/registre pentru înregistrarea condiției și sănătății animalelor? <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vă rugăm exemplificați structura raportului. 	--
Care este planul de austeritate pentru animale în cazul în care s-ar putea închide grădina zoologică sau ar fi întrerupte subvențiile?	--
Operațiuni de rutină în cadrul grădinii zoologice	
În ce circumstanțe hrăniți animalele cu pradă vertebrată vie?	--
Este permisă hrănirea animalelor de către vizitatori? Cum este controlată această acțiune?	--
Care este programul de nutriție aplicat?	-- La cerere trebuie pus la dispoziția inspectorilor.
Îngrijirea animalelor și asistența veterinară	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Are instituția medic veterinar angajat permanent? ▪ Dacă nu, ce formă de colaborare are cu un medic veterinar? ▪ Dacă da, specificați numărul. ▪ Mai sunt și alți specialiști implicați în activități sau consultanță privind sănătatea animalelor din colecție? ▪ Descrieți pe scurt programul veterinar, inclusiv frecvența controalelor de rutină, tipul de activități de rutină desfășurate. ▪ Descrieți pe scurt facilitățile veterinare de care dispuneți. 	-- Dați detalii.
Este implicat vreunul dintre specialiști în programe de perfecționare profesională? Dacă da, dați detalii.	--
Efectuează instituția dumneavoastră examinări de rutină ale animalelor, incluzând, între altele, examene parazitologice, vaccinări, vitaminizări periodice, etc.? (Vă rugăm atașați documente relevante în acest sens.)	▪ Sunt cerute documente anexate.
Dați detalii despre echipamentul și medicamentele pe care le folosiți pentru conținutul chimic a animalelor.	--
Ce facilități există pentru examinarea post-mortem a animalelor?	--
Ce sisteme operaționale aveți pentru înregistrarea și ținerea la zi a dosarelor/fișelor/altor tipuri de înregistrări medicale pentru animale?	--
Mențineți la zi fișe de dietă/nutriție pentru animale? Aveți un sistem informatizat de operare pentru nutriție? Dacă da, dați informații.	--
Cum colaborați cu alte grădini zoologice și/sau cu alte organizații pentru schimbarea informațiilor privind îngrijirea în captivitate a speciilor pe care le aveți în colecție. Dacă, da, dați detalii.	--
Securitatea și siguranța Direcții în care ați făcut evaluări ale riscurilor:	
Proceduri de hrănire?	--
Interacțiuni personal-animale?	--
Situații ale contactului cu animalele?	--
Evadări/eliberări ale animalelor?	--
Arii destinate accesului vizitatorilor (trepte, pante, etc.)	--
Altele	--
Are instituția un dosar al înregistrării accidentelor? <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vă rugăm puneți o copie după planul scris al procedurilor de urgență la dispoziție. (Anexați) ▪ Cum se realizează instruirea personalului privind procedurile de urgență? 	▪ Sunt cerute documente anexate
Este personalul instruit pentru intervenții în alte situații care constituie urgențe?	--
Cum este informat personalul despre riscurile expunerii la	--

zoonoze?	
Există o procedură scrisă privind evadările animalelor pusă la dispoziția tuturor membrilor personalului?	--
Dați detalii despre programul de ținere sub control a dăunătorilor și paraziților.	--
Cât de des sunt amplasamentele, împrejuririle, gardurile verificate și reparate/întreținute?	--
Menținerea siguranței și securității	
Cum este protejată colecția pe parcursul celor 24 de ore?	--
Dați detalii despre armele de foc, cu tranchilizante, sau alte echipamente de contenție și despre accesul la ele.	--
Conservarea	
Sunteți membru al IUCN (World Conservation Union - Uniunii Mondiale de Conservare a Speciilor).	--
Aveți o copie a World Zoo Conservation Strategy (Strategiei Mondiale privind Conservarea în Grădinile Zoologice)? Dacă da, cum vă influențează aceasta planurile proprii în privința conservării.	--
Folosiți o "listă roșie" a animalelor pe cale de dispariție? Care versiune?	--
Conservarea ex-situ Grupurile de Management al Speciilor	
Sunteți reprezentat în sau aveți legături cu vreunul dintre grupurile de management al speciilor? Dați detalii și perioada de timp despre implicarea dv. într-unul dintre aceste grupuri. De exemplu: European Endangered Species Programmes (EEPs) - Programele Europene pentru Specii Amenințate - Dați lista și detalii despre programele la care participați instituția dv. ▪ Programe comune de management ale Speciilor - Dați lista și detalii despre programele la care participați instituția dv. ▪ Contribuiți la alte programe de management ale speciilor? Dacă da, dați detalii.	--
Cărți de înregistrare a pedigree-ului animalelor Mențineți astfel de cărți? Dacă da, dați detalii despre speciile implicate ▪ La nivel internațional ▪ La nivel regional	--
Aveți în colecție specii înregistrate în aceste cărți? Dacă da:	--
▪ Cât de des raportați datele coordonatorului cărții? ▪ Lista speciilor implicate.	
Aveți un Plan al Colecției de Animale? - Dacă da, vă rugăm să-l anexați. ▪ Dacă nu, sunteți în proces de a pregăti unul, când estimați că va fi disponibil? ▪ Dacă nu aveți un plan în privința colecției, cum decideți ce specii mențineți în colecție? ▪ Dați detalii	▪ Este cerută anexă.
Conservarea in-situ	
Ce resurse alocă instituția dv. în conservarea in-situ? a. de personal b. financiare c. altele	--
Ați colectat fonduri sau ați susținut financiar vreun proiect de conservare in-situ în ultimii trei ani? Dacă da, dați detalii, lista proiectelor și natura suportului.	--
Sunteți sau ați fost direct implicat în vreun proiect in-situ, fie prin finanțări sau prin moduri de participare mai directă în ultimii trei ani? Dacă da, dați detalii.	--
Alte activități de conservare ▪ Contribuiți la conservare în alte moduri? Dacă da, dați detalii.	--
Educație	
Faceți lista și subliniați pe scurt elementele importante ale programului educațional al grădinii zoologice. Dacă există unul, atașați o copie a acestuia.	--
Câți membri ai personalului sunt implicați în educație? ▪ Plătiți	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Colaboratori, sau cu program parțial de lucru (sezonieri, 1/2 normă, etc.) ▪ Voluntari 	
Facilități <ul style="list-style-type: none"> ▪ Clase de curs (numărul) ▪ Săli de conferință, amfiteatre, etc. (numărul) ▪ Bibliotecă ▪ Altele 	--
Nivele de educație pentru care este conceput programul - bifați ceea ce se potrivește	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nivel preșcolar ▪ Primar ▪ Liceal ▪ Universitar ▪ Destinat adulților ▪ Altele
Este instituția dv. membră a unei rețele educaționale pentru grădini zoologice? Dacă da, dați detalii.	--
Cum evaluați eficiența programului dv. educațional (prin chestionare, întrebarea directă a publicului, altele)?	--
Metode ajutătoare în predare (inclusiv publicații) - dați detalii și furnizați exemple	--
Dați detalii despre apartenența sau legăturile cu grupuri preocupate de educație în privința mediului.	--
Dați detalii despre metodele de educație neformală folosite - ex. panouri informative, echipamente audio și video de informare, demonstrații publice, conferințe, spectacole interactive, etc.	--
Instruirea personalului	
Care sunt cerințele de studii pentru personalul implicat în activitatea de întreținere a animalelor?	--
Organizați propriile dv. cursuri de instruire a personalului? Dacă da, menționați pe scurt cum sunt acestea realizate.	--
Asigurați instruirea personalului și pentru alte instituții/organizații? Dacă da, dați detalii.	--
Ce calificări are personalul implicat în educație? ▪ Dați lista personalului	--
Cercetarea	
Dați lista și subliniați pe scurt elementele importante din programul de cercetare al grădinii zoologice.	--
Cu ce resurse se implică instituția dv. în cercetare? a. de personal b. financiare c. altele	--
Sunt programele de cercetare care au ca subiect animalele aprobate și monitorizate din punct de vedere etic?	--
Menționați pe scurt care este procesul dv. de evaluare etică.	--
Anexați detalii despre cercetările întreprinse de instituția dv. sau în parteneriat, în ultimii trei ani a. de personalul grădinii zoologice b. cu alte organizații	--
A primit instituția dv. vreun premiu/subvenție ca urmare a unui proiect de cercetare în domeniu, sau pentru derularea unui astfel de proiect? Dacă da, dați detalii.	--
Listați lucrările comunicate sau publicate în ultimii trei ani de către: a. membrii personalului b. alte persoane care au folosit colecția	--
Aveți legături cu instituții de învățământ superior, muzee, alte asemenea instituții? Dacă da, dați detalii	--
Alte aspecte	
Numărul anual al vizitatorilor, plătitori, gratuități, copii, adulți, alte categorii.	-- Dați detalii după criteriile enumerate.
Costul билетelor de intrare, pe categorii.	--
Sursa(ele) de finanțare (ex. vizitatori, autoritatea locală, sponsorizări, etc.)	

Se completează de către conducerea grădinii zoologice/acvariului și se depune la autoritatea teritorială de protecția mediului, împreună cu cererea pentru obținerea autorizării grădinii zoologice/acvariului.

ANEXA Nr. 4

FORMULAR-TIP DE VERIFICARE A CRITERIILOR NECESARE AUTORIZĂRII

Rezultatele verificării	Da	Nu	Observații
<p>1. Asigurarea hranei și apei</p> <p>1. Este hrana corespunzătoare din punct de vedere calitativ și cantitativ pentru specia respectivă?</p> <p>2. Este asigurată libertatea unui comportament de hrănire corespunzător speciei?</p> <p>3. Sunt modalitățile de hrănire sigure pentru animal și personal?</p> <p>4. Hrana și apa sunt: Ținute în mod igienic? Preparate în mod igienic? Administrare animalelor în mod igienic?</p> <p>5. Este permisă hrănirea de către vizitatori și corespunzător controlată?</p>			
<p>2. Asigurarea unui mediu ambiant corespunzător</p> <p>1. Sunt temperatura, ventilația, iluminarea și nivelul zgomotului corespunzătoare?</p> <p>2. Au amplasamentele pentru animale adăposturi corespunzătoare, suficiente?</p> <p>3. Au amplasamentele animalelor spații minime suficiente?</p> <p>4. Sunt adecvate facilitățile și sistemele pentru păstrarea microclimatului și întreținerea vieții animalelor?</p> <p>5. Este satisfăcătoare curățenia în amplasamente?</p> <p>6. Este îndeplinit standardul de întreținere a clădirilor și împrejurimilor, gardurilor, etc.?</p> <p>7. Este sistemul de drenare, canalizare eficient și sigur?</p>			
<p>3. Asigurarea îngrijirii sănătății animalelor</p> <p>1. Sunt făcute și înregistrate în scris observațiile referitoare la starea și sănătatea animalelor?</p> <p>2. Primesc prompt animalele atenția necesară atunci când se remarcă faptul că acestea au probleme?</p> <p>3. Sunt amplasamentele astfel concepute încât problemele interacțiunilor sociale să poată fi evitate?</p> <p>Facilități în cadrul instituției</p> <p>4. Există facilități pentru prindere și conținere adecvate?</p> <p>5. Există facilități veterinare adecvate în instituție?</p> <p>6. Este echipamentul de tranchilizare corespunzător?</p> <p>7. Folosirea medicamentelor de tranchilizare este sub control și este înregistrată corespunzător?</p> <p>Îngrijirea veterinară</p> <p>8. Este satisfăcător stabilit și menținut programul de medicină veterinară?</p> <p>9. Sunt corespunzător ținute fișele dosarele/inregistrările medicale?</p> <p>10. Sunt medicamentele corect depozitate?</p> <p>11. Sunt disponibile antidoturi corespunzătoare în caz de accidente medicamentoase, otrăviri, intoxicații, etc.?</p> <p>12. Sunt realizate facilități post-mortem satisfăcătoare?</p> <p>Carantina</p> <p>13. Există spații special amenajate, corespunzătoare pentru izolarea, tratamentele, carantinarea, refacerea animalelor?</p> <p>Igiena</p> <p>14. Este curățenia, igiena și controlul dăunătorilor și paraziților eficientă?</p>			
<p>4. Asigurarea oportunității manifestării comportamentului normal</p> <p>1. Îndeplinesc amplasamentele în mod adecvat necesitățile biologice și comportamentale ale animalelor?</p> <p>2. Sunt făcute eforturi eficiente pentru îmbogățirea și diversificarea mediului ambiant din amplasamentele animalelor?</p> <p>3. Sunt eficiente barierele fizice pentru menținerea animalelor în interiorul amplasamentului?</p> <p>4. Împiedică împrejmuirea/gardurile pătrunderea</p>			

<p>neautorizată și asigură siguranța colecției de animale?</p> <p>5. Este reproducerea în captivitate în mod corespunzător realizată?</p>			
<p>5. Asigurarea protecției față de teamă și stres</p> <p>1. Sunt animalele manevrate doar sub supravegherea personalului corespunzător calificat?</p> <p>2. Este realizat contactul fizic între animale și public astfel încât să se țină cont de bunăstarea animalelor?</p> <p>3. Se respectă condiția ca interacțiunile dintre animale să nu fie excesiv de stresante pentru acestea?</p>			
<p>6. Conservarea, Educația și Cercetarea</p> <p>1. Sunt facilitățile pentru educație corespunzătoare cu scopurile propuse și cu structura colecției?</p> <p>2. Sunt adecvate eforturile în privința conservării?</p> <p>3. Sunt adecvate eforturile în privința cercetării?</p>			
<p>7. Siguranța publicului</p> <p>1. Sunt corespunzătoare măsurile de siguranță luate pentru menținerea animalelor periculoase în amplasamente?</p> <p>2. Barierele pentru public sunt corespunzătoare pentru a împiedica contactul cu animalele?</p> <p>3. Sunt corespunzătoare semnele de avertizare?</p> <p>4. Este corespunzătoare starea de menținere a clădirilor?</p> <p>5. Sunt ieșirile clar marcate și ușor accesibile?</p> <p>6. Sunt sigure aleile și zonele destinate publicului?</p>			
<p>8. Înregistrări/dosare</p> <p>1. Sunt ținute jurnale/registre zilnice?</p> <p>2. Sunt înregistrările/dosarele animalelor clare și ținute la zi?</p> <p>3. Sunt listele de inventariere anuale ale animalelor corect menținute și comunicate autorității locale competente?</p> <p>4. Sunt păstrate dosarele animalelor care să ateste sursa de proveniență sau destinația, în cazul tranzacțiilor de animale?</p> <p>5. Arhiva dosarelor privind animalele este ținută într-un loc sigur?</p>			
<p>9. Alte aspecte</p> <p>1. Pare corespunzător numărul personalului de îngrijire a animalelor?</p> <p>2. Este corespunzătoare structura organigramei și nivelul de pregătire al angajaților?</p> <p>3. Este realizată o evaluare a riscurilor corespunzătoare, acolo unde este cazul?</p> <p>4. Sunt corespunzătoare facilitățile pentru toalete și menținerea acestora?</p> <p>5. Sunt în mod rezonabil întâmpinate nevoile persoanelor cu dizabilități?</p> <p>6. Sunt zonele unde este interzis accesul vizitatorilor corespunzător semnalizate?</p> <p>7. Există un sistem de raportare și înregistrare a accidentelor?</p> <p>8. Există un protocol și facilități pentru acordarea primului ajutor?</p> <p>9. Este autorizația anterioară expusă la intrarea instituției?</p> <p>10. Au fost înregistrate evadări în ultimul an sau de la obținerea ultimei autorizații?</p> <p>11. Au avut loc accidente semnificative în ultimul an sau de la obținerea ultimei autorizații?</p>			
<p>10. Legislație asociată</p> <p>1. Este echipamentul electric în mod curent verificat?</p> <p>2. Sunt îndeplinite normele de funcționare și menținere a echipamentelor electrice?</p> <p>3. Sunt îndeplinite cerințele legislative pentru prevenirea incendiilor?</p> <p>4. Sunt îndeplinite cerințele privind apele uzate?</p> <p>5. Sunt îndeplinite cerințele în vederea depozitării și eliminării deșeurilor?</p> <p>6. Sunt îndeplinite cerințele privind depozitarea și eliminarea materialelor sanitare folosite, materiilor biologice, cadavre, alte resturi organice?</p>			

ALTE OBSERVAȚII GENERALE PE CARE AUTORITATEA COMPETENTĂ DOREȘTE SĂ LE MENȚIONEZE/RECOMANDE

.....

.....
.....
.....
.....

RAPORTUL AUTORITĂȚII COMPETENTE

Secțiunea	Evaluare	Alte observații
Detalii despre instituție		
Dosare/inregistrări		
Operațiuni de rutină în cadrul grădinii zoologice		
Îngrijirea veterinară		
Sănătatea și siguranța		
Evaluarea riscurilor		
Conservarea		
Educația		
Cercetarea		
Instruirea personalului		

RECOMANDĂRILE AUTORITĂȚII COMPETENTE

În urma verificării efectuate la ..... (Denumirea instituției),

Adresa ....., autoritatea competentă face următoarele recomandări:

1. se recomandă închiderea instituției (grădină zoologică, acvariu) în întregime și nu se acordă autorizație;
2. se recomandă închiderea unui/unor amplasamente și eliberarea unei autorizații doar pentru amplasamentele care corespund.
Pentru amplasamentul/amplasamentele necorespunzătoare se acordă un termen de maxim 2 ani pentru conformare la standardele prezentului ordin sau pentru înstrăinarea animalelor conținute în respectivele amplasamente, de la data emiterii recomandărilor de către echipa de verificare. În această perioadă, pe amplasamentele necorespunzătoare, conducerea grădinii zoologice trebuie să inscripționeze: "Amplasamente neautorizate, în curs de desființare" sau "Amplasamente neautorizate, în curs de amenajare", după caz. Dacă, după expirarea celor 2 ani, grădina zoologică nu s-a conformat, (nu a înstrăinat animalele sau nu a luat măsuri de remediere a situației) se aplică măsurile menționate în Legea nr. 191/2002.

3. se recomandă autorizarea grădinii zoologice, în conformitate cu prezentul ordin, cu următoarele condiții adiționale:

- a.** restrângerea numărului de animale;
- b.** modernizarea anumitor amplasamente;
- c.** extinderea suprafeței existente;
- d.** mutarea pe un nou amplasament;
- e.** fără alte mențiuni.

Se bifează ceea ce se recomandă.

Termenul de conformare este de maxim 2 ani de la data emiterii recomandărilor de către echipa de verificare.

Din partea conducerii Agenției de Protecție a Mediului .....

Din partea instituției (grădină zoologică, acvariu) .....

Data completării formularului .....

ANEXA Nr. 5

Conținutul-cadru al autorizației de mediu
Antet

AUTORIZAȚIE DE MEDIU

Nr. .... din .....

Ca urmare a cererii adresate de ....., cu sediul în județul ....., municipiul, orașul, comuna, satul ....., sectorul ....., str. .... nr. .... etc. .... înregistrată la numărul .... din ....., în urma analizării documentelor transmise și a verificării, în baza Hotărârii Guvernului nr. 408/2004 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, a Legii protecției mediului nr. 137/1995, republicată, cu modificările și completările și a Legii grădinilor zoologice și acvariilor publice nr. 191/2002, se emite:

AUTORIZAȚIA DE MEDIU

pentru ..... din municipiul, orașul, comuna, satul ....., sectorul ....., str. .... nr. .... etc. .... care prevede: ..... în scopul: desfășurării următoarelor activități (conform cod CAEN) ..... Documentația conține: (formular tip de înregistrare a instituției, cererea de autorizare, formular tip de verificare a criteriilor necesare autorizării, raportul autorității competente, recomandările autorității competente, fișă de prezentare și declarație, bilanț de mediu etc.) ..... elaborată de: .....

.....
și următoarele acte de reglementare emise de alte autorități:
.....
Prezenta autorizație se emite cu următoarele condiții impuse:
.....
Prezenta autorizație este valabilă ..... de la ....., data
eliberării, până la ....., cu condiția vizării anuale.
Nerespectarea prevederilor autorizației atrage după sine suspendarea și/sau anularea
acesteia, după caz.

I. Activitatea autorizată:
1. Dotări (instalații, utilaje, mijloace de transport utilizate în activitate) .....
2. Materiile prime, auxiliare, combustibilii și ambalajele folosite - mod de ambalare, de
depozitare, cantități:*)
3. Utilități - apă, canalizare, energie (surse, cantități, volume):
.....
4. Descrierea principalelor faze ale procesului tehnologic sau ale activității:
.....
5. Produsele și subprodusele obținute - cantități, destinație:*)
.....
6. Datele referitoare la centrala termică proprie - dotare, combustibili utilizați
(compoziție, cantități), producție:
.....
7. Alte date specifice activității: (cod-uri CAEN care se desfășoară pe amplasament, dar nu
intră pe procedura de autorizare) .....
8. Programul de funcționare - ore/zi, zile/săptămână, zile/an.

II. Instalațiile, măsurile și condițiile de protecție a mediului
1. Stațiile și instalațiile pentru reținerea, evacuarea și dispersia poluanților în mediu,
din dotare (pe factori de mediu):*)
.....
2. Alte amenajări speciale, dotări și măsuri pentru protecția mediului:
.....
3. Concentrațiile și debitele masice de poluanți, nivelul de zgomot, de radiații, admise la
evacuarea în mediu, depășiri permise și în ce condiții:*)
.....

III. Monitorizarea mediului
1. Indicatorii fizico-chimici, bacteriologici și biologici emiși, emisiile poluanților,
frecvența, modul de valorificare a rezultatelor:
.....
2. Datele ce vor fi raportate autorității teritoriale pentru protecția mediului și
periodicitatea:
.....

IV. Modul de gospodărire a deșeurilor și a ambalajelor
1. Deșeurile produse (tipuri, compoziție, cantități):
.....
2. Deșeurile colectate (tipuri, compoziție, cantități, frecvență):
.....
3. Deșeurile stocate temporar (tipuri, compoziție, cantități, mod de stocare):
.....
4. Deșeurile valorificate (tipuri, compoziție, cantități, destinație):
.....
5. Modul de transport al deșeurilor și măsurile pentru protecția mediului:
.....
6. Mod de eliminare (depozitare definitivă, incinerare): .....
7. Monitorizarea gestiunii deșeurilor: .....
8. Ambalajele folosite și rezultate - tipuri și cantități:*) .....
9. Modul de gospodărire a ambalajelor (valorificate:*) .....
V. Modul de gospodărire a substanțelor și preparatelor periculoase
1. Substanțele și preparatele periculoase produse sau folosite ori
comercializate/transportate (categorii, cantități): .....
2. Modul de gospodărire:
- ambalare:
- transport:
- depozitare:
- folosire/comercializare:
3. Modul de gospodărire a ambalajelor folosite sau rezultate de la substanțele și
preparatele periculoase:
.....
4. Instalațiile, amenajările, dotările și măsurile pentru protecția factorilor de mediu și
pentru intervenție în caz de accident:
.....
5. Monitorizarea gospodăririi substanțelor și preparatelor periculoase*):
.....

.....
MENȚIUNI:

.....
Director,
.....
Întocmit:
.....
Șeful compartimentului protecția naturii
și arii protejate
.....

.....
Aviz compartimentul avize, acorduri, autorizații
.....

Rubricile marcate cu asterisc (*) se completează după caz.

ANEXA Nr. 6

PROCESUL DE ANALIZĂ ETICĂ

1. Toate grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să aibă o formă de analiză etică a acțiunilor și activităților pe care le întreprind și care implică vizitatorii, personalul, animalele; în mod particular în situații în care folosirea animalelor poate fi în conflict cu condițiile de bunăstare ale animalelor implicate (de ex. achiziția, managementul sau înstrăinarea în scopuri de conservare, educația, cercetarea).

Alte puncte de dezbateră pot fi reprezentate de:

- a. în ce circumstanțe un animal poate fi eutanasiat;
- b. dacă păsărilor de apă din amplasamente trebuie sau nu să le fie făcute intervenții chirurgicale la aripi;
- c. dacă anumite proceduri veterinare sunt adecvate;
- d. politica grădinilor zoologice/acvariilor publice în privința transferurilor animalelor;
- e. proiectele de cercetare;
- f. conformarea în privința politicilor de conservare și de educație.

2. Grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să ia în considerare constituirea propriului comitet etic, având în vedere următoarele aspecte:

- a. comitetul etic trebuie să aibă independență, el dând consultanță administratorului/managerului grădinii zoologice/acvariului public;
- b. comitetul nu trebuie să fie format numai din specialiști/oameni de știință, deoarece nu întotdeauna pot fi obiectivi în evaluarea etică, putându-se apela și la persoane din afara instituției cu activități relevante în aspectele etice (profesori, avocați, psihologi etc.)

ANEXA Nr. 7

CONSERVARE, EDUCAȚIE ȘI CERCETARE

I. Conservarea

1. Conform Strategiei Mondiale a Conservării în Grădinile Zoologice și Directivei 22/1999 a Uniunii Europene, grădinile zoologice/acvariile publice au responsabilitatea de a acționa astfel încât să folosească în mod durabil resursele naturale. Aceasta se poate realiza prin punerea accentului pe problemele de conservare, biodiversitate și dezvoltare durabilă.

2. Pe lângă activități de strângeri de fonduri în scopul susținerii unor proiecte de conservare, există mai multe moduri de a contribui la conservare:

- a. asigurarea unor facilități pentru speciile de animale indigene în perimetrul grădinii zoologice (de ex. cuiburi și hrănituri pentru păsări, vegetație densă pentru herpetofaună sau mamifere mici, etc.);
- b. prin restricționarea folosirii substanțelor de fertilizare, pesticidelor altor substanțe chimice asemănătoare;
- c. cooperarea cu alte organisme pentru stabilirea unor rezervații, arii protejate, managementului unor habitate (de ex. menținerea unor zone umede pentru protecția avifaunei, herpetofaunei, ihtiofaunei), și în vederea reintroducerii în natură și protecției speciilor de animale și plante amenințate;
- d. încurajarea unui comportament proactiv și responsabil la vizitatorii grădinii zoologice/acvariului public;
- e. căutarea de parteneriate cu grădini zoologice/acvarii publice din țară, din străinătate, cu alte organisme care sunt active în domenii relevante pentru conservarea vieții sălbatice indigene, precum: universități, organizații guvernamentale și nonguvernamentale de protecția naturii etc.;
- f. acordarea de asistență prin: finanțări, consultanță, donații de materiale, ajutor acordat în instruirea personalului;
- g. gradul de implicare va varia în funcție de mărimea grădinii zoologice/acvariului public, dar oricât de mică ar fi, minimum de cerințe sunt ca toate aceste instituții să aibă în vedere participarea la programele de management al speciilor de animale.

3. Pentru a contribui la aplicarea în practică a legislației privind protecția și conservarea speciilor de animale sălbatice grădinile zoologice/acvariile publice pot îndeplini și funcție de centre de reabilitare și carantină pentru speciile de animale sălbatice donate, abandonate sau confiscate, cu încunoștințarea autorității teritoriale de mediu. În acest sens trebuie:

- a. să anunțe în termen de maxim 5 zile autoritatea teritorială de mediu, printr-o adresă scrisă, preluarea unui animal donat, abandonat sau confiscat;
- b. să analizeze situația împreună cu specialiștii și comitetul etic și să decidă: eutanasierea, eliberarea în natură, carantinarea, păstrarea în colecția instituției, găzduirea pe o perioadă limitată în vederea reabilitării și eliberării în natură, donarea/transferarea către o altă instituție similară;
- c. să anunțe în scris autoritatea teritorială de mediu de decizia luată.

II. Educația

1. O grădină zoologică/acvariu public trebuie să contribuie în cât mai multe moduri posibile la educarea vizitatorilor. Instituțiile trebuie să folosească materiale grafice sau de altă natură pentru a furniza informații în vederea sensibilizării publicului asupra problemelor naturii și mediului.

2. Persoanele desemnate care autorizează grădina zoologică/acvariu public trebuie să fie familiarizate cu standardele care se așteaptă, conform indicațiilor Asociației Europene a Grădinilor Zoologice și Acvariilor și Directivei Uniunii Europene. Următoarele aspecte trebuie avute în vedere:

- a. că educația în zoo este mai cuprinzătoare și mai flexibilă decât în instituțiile școlare și trebuie să se adreseze tuturor categoriilor de vizitatori;
- b. metodele de adresare către vizitatori trebuie să includă semne de avertizare, materiale grafice, activități, expuneri interactive și demonstrații;
- c. grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să încurajeze participarea la rețeaua educativă a grădinilor zoologice (pe plan intern și internațional).

III. Cercetare

1. Grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să participe la programe de cercetare. Participarea la cercetări din care să reiasă beneficii în privința conservării este unul din modurile prin care grădinile zoologice/acvariile publice demonstrează implementarea măsurilor de conservare cerute de Directiva Grădinilor Zoologice a Uniunii Europene.

2. Cercetarea trebuie să fie unul din scopurile oricărei colecții de animale din grădinile zoologice/acvarii publice. Ținerea dosarelor biologice trebuie să fie cuprinzătoare și realizată în mod sistematic. Acolo unde este posibil, grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să folosească protocoale standard pentru colectarea de date pentru a se facilita analiza lor. Colectarea datelor trebuie realizată de personalul instituției, dar pot fi implicate și alte categorii: voluntari, cercetători sau studenți. Datele despre exemplare trebuie să fie disponibile și pentru proiecte din afara instituției.

3. Cele mai multe proiecte de cercetare derulate în grădinile zoologice/acvariile publice nu produc nici un rău/inconvenient animalelor implicate, făcând parte din managementul de rutină și nu necesită intervenții asupra animalelor pentru a colecta date. Chiar și cercetarea aparent inofensivă (ex. modificările asupra dietei, probe de sânge, etc.) necesită o analiză și planificare atentă și trebuie supusă acordului comitetului etic al grădinii zoologice sau a unui consilier etic.

4. Orice alt gen de cercetare care implică stresul, durerea, suferința, experimente sau alte proceduri științifice trebuie efectuate doar în urma consultării comitetului etic și autorizate de către autoritatea centrală de mediu și o autoritate sau instituție științifică, la fel și persoana care conduce aceste proiecte de cercetare.

5. Rezultatele cercetărilor, mai ales ale celor care ajută la influențarea bunăstării, sănătății sau conservării animalelor, trebuie să fie disponibile la cerere. Este preferabil ca ele să fie publicate, cel puțin comunicate în cadrul diferitelor manifestări științifice (simpozioane, conferințe, etc.).

**Operațiuni în care sunt implicate animalele din grădinile
zoologice și acvariile publice**

I. Transportul animalelor vii

1. Transportul animalelor vii trebuie efectuat conform legislației în vigoare (naționale și internaționale) și a prezentului ordin.

II. Achiziția animalelor

1. În general, achiziția și capturarea animalelor sălbatice din natură trebuie descurajată. Aceasta se va face numai în cazul în care există motive justificate pentru a proceda astfel. Dacă această opțiune este necesară, trebuie avută în vedere o politică în privința conservării și măsurilor etice:

a. legalitatea achiziției;

b. metodele de colectare, inclusiv asigurarea că ele sunt acceptabile din punct de vedere al protecției mediului și au loc ținându-se cont de legislația în vigoare și bunăstarea animalelor implicate.

2. Înaintea primirii animalelor, grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să dovedească că sunt capabile să asigure îngrijire la standarde ridicate, bazate pe cele cinci principii de bunăstare ale animalelor:

a. asigurarea unui ambient corespunzător;

b. asigurarea hranei și apei;

c. asigurarea îngrijirii generale și asistenței veterinare a animalelor;

d. asigurarea posibilității de exprimare a celor mai normale comportamente;

e. asigurarea protecției față de teamă și stres.

III. Înstrăinarea animalelor vii

1. Surplusul stocului reprezintă orice exemplar care nu se mai dorește să se mențină în colecție, din oricare motiv. Când un astfel de exemplar se înstrăinează, administratorul trebuie să se asigure că grădina zoologică/acvariul public primitoare/primitor, sau altă instituție similară (centru de reabilitare, sanctuar, etc.) dispune de facilități, resurse, personal și experiență corespunzătoare, care să se conformeze celor cinci principii ale bunăstării animalelor. Trebuie ca instituția primitoare să respecte aceleași principii la eventualele tranzații care vor implica animalul în cauză.

IV. Animalele la care se are în vedere eliberarea în natură

1. Animalele care vor fi eliberate în natură vor avea de întâmpinat cu totul alt mod de viață decât în captivitate. De aceea este necesar ca aceste animale să fie supuse unui program de reabilitare/readaptare la condițiile din natură, derulat de către grădina zoologică/acvariul public implicată/implicat în astfel de activități.

2. Înaintea eliberării/reeliberării în natură se va cere și obține acordul autorității de mediu și al autorității științifice și aviz sanitar-veterinar, conform legislației în vigoare.

3. Eliberarea se va face în zone protejate, conform ariei de distribuție a speciei, la indicația autorității de mediu și cu colaborarea administratorului ariei protejate respective, iar animalele vor fi, în prealabil, individualizate prin inelare, montare de chip-uri, etc.

**Condițiile de menținere în captivitate pentru
speciile de reptile și amfibieni**

Datorită condițiilor climatice din România, cele mai multe specii de reptile și amfibieni nenative necesită menținerea într-un mediu controlat, pentru a supraviețui în captivitate. Animalele trebuie menținute în vivarii închise, total controlate. Unele specii necesită amplasamente exterioare unde vor fi menținute în perioadele în care condițiile climatice sunt favorabile. Mediul ambiant controlat trebuie să asigure toate cerințele de căldură, umiditate, calitate a luminii și fotoperioadă, calitate a aerului și apei specifice speciei. Datorită temperaturilor ridicate din mediu, trebuie acordată o atenție deosebită igienei și controlului bolilor.

I. Temperatura

1. Vivariul trebuie să asigure un gradient termic în limitele cerințelor speciei specifice. Trebuie asigurate variațiile de temperatură pe parcursul celor 24 de ore, ca și variațiile sezoniere. Sursele de căldură trebuie concepute și astfel plasate încât să prevină rănirea, accidentarea, arderea animalelor. Este indicat ca aceste surse să fie plasate pe plafon, sau astfel încât animalele să nu poată ajunge la ele. Sursele trebuie controlate termostatic sau în mod permanent ajustate în raport cu un sistem de monitorizare vizibil (termometre, termocupluri, etc.). În medie, în privința temperaturii mediului cerințele celor mai multe reptile nenative se situează între 20-35°C.

2. Bazințele trebuie și ele încălzite individual. Cele mai multe specii de țestoase acvatice și crocodilienii au nevoie de temperaturi ale apei cuprinse între 26-32°C.

II. Umiditatea

1. Umiditatea relativă rezultă din combinația temperaturii, cantității de umiditate atmosferică și ventilației. Din moment ce temperatura și umiditatea din amplasament sunt, de obicei, parametri stabili, controlul umidității prin modificarea ventilației este preferabilă și trebuie să poată fi practicabilă.

2. Structuri în care animalul să se poată retrage pot fi folosite ca zone umede locale.

3. Măsurarea umidității relative trebuie realizată continuu, minim cel puțin o dată pe zi.

4. Valorile umidității relative pentru cele mai multe reptile variază de la 50-80%, în funcție de habitatul natural al speciei.

5. Majoritatea amfibienilor necesită un domeniu mai crescut al umidității relative, tipic fiind între 65-95%.

6. Multe caracteristici ale amplasamentului pot influența umiditatea, inclusiv prezența bazinelor, stropirea și prezența plantelor naturale.

III. Asigurarea luminii

1. Asigurarea luminii trebuie să fie corespunzătoare ca intensitate, fotoperioadă și tip, în funcție de cerințele speciei.

2. Radiația ultravioletă provenită de la o sursă cu spectru total este esențială pentru toate speciile de reptile și amfibieni atunci când nu există posibilitatea unei iluminări naturale directe.

3. În general, fotoperiodicitatea locală trebuie urmată, doar dacă nu sunt cerințe speciei specifice speciale, de ex. în perioada de reproducere.

IV. Calitatea aerului

1. Ventilația trebuie să fie suficientă pentru a menține calitatea aerului și umiditatea relativă în parametri calitativi corespunzători, fără a compromite controlul temperaturii. Acest lucru este facilitat de menținerea vivariului în camere încălzite și ventilate corespunzător.

V. Calitatea apei

1. Trebuie realizate bazine suficient de spațioase pentru imersia integrală a reptilelor și amfibienilor ca și pentru reproducerea multor specii de amfibieni, în funcție de cerințele speciilor.

2. Calitatea apei trebuie să se mențină prin schimbarea permanentă a apei din bazin, curățarea și dezinfectarea periodică a bazinelor.

3. Trebuie evitate schimbările bruște de temperatură și contactul cu resturile de dezinfectanți toxici introduși în urma procedurii de dezinfecție.

4. În cazul bazinelor mari pentru speciile acvatice și semiacvatice trebuie avute în vedere facilități pentru tratarea apei, iar calitatea acesteia trebuie monitorizată, la fel ca pentru acvarii. Speciile acvatice trebuie să aibă la dispoziție suficient spațiu pentru a înota confortabil și pentru a li se permite suficient exercițiu fizic. Acolo unde este necesar, trebuie asigurate zone de plajă.

5. Transmiterea agenților patogenilor de la un amplasament la altul prin sistemul comun de alimentare cu apă și prin instrumentarul folosit reprezintă un risc major care trebuie evitat.

VI. Amenajări interioare și substrat

1. În scopul expunerii normale a animalelor, trebuie realizate expoziții cu aspect cât mai natural, folosind substraturi corespunzătoare habitatului natural al speciei.

2. Substratul trebuie schimbat periodic pentru a se evita contaminarea acestuia. Deșeurile și hrana neconsumată trebuie îndepărtată zilnic.

3. Trebuie asigurate locuri pentru înșorire și odihnă ca și suprafețe abrazive/rugoase pentru facilitarea îndepărtării exuviilor. Pentru speciile arboricole trebuie realizate facilități pentru cățărăt.

4. Amplasamentele exterioare ale reptilelor trebuie astfel realizate încât să se evite inundarea lor, săparea în substrat sau cățărarea, care ar contribui la evadarea animalelor respective.

5. Prădătorii și dăunătorii trebuie ținuți în mod particular sub control.

VII. Cerințe de spațiu

1. Comentariile generale despre cerințele de spațiu ale animalelor se aplică și reptilelor și amfibienilor. Deoarece creșterea reptilelor are o rată relativ crescută, în primele stadii ale vieții, și adesea, se desfășoară pe întreaga viață, aceste aspecte trebuie avute în vedere în momentul proiectării unui terariu. Trebuie avut un plan clar pentru viitor, în vederea găzduirii reptilelor, care tind să depășească capacitatea de menținere în terariile proprii. Trebuie asigurat suficient spațiu, atât în plan orizontal cât și vertical, pentru a permite reptilelor să-și manifeste comportamentul normal propriu speciei și pentru a se putea evita conflictele generate de dominanța unor indivizi asupra altora.

VIII. Zonele de serviciu

1. Spațiile, pasajele, coridoarele de servicii, destinate folosirii de către îngrijitori trebuie să fie suficient de spațioase pentru a lucra sau manevra animalele. Accesul în amplasamente trebuie astfel realizat încât să permită vizibilitatea integrală a amplasamentului, să permită intrarea cu ușurință în amplasament și să împiedice evadarea animalelor.

2. Echipamentul de manevrare și contenție trebuie să fie așezat în apropierea amplasamentului și permanent la dispoziție.

3. Trebuie asigurate facilități pentru spălarea pe mâini a îngrijitorilor de fiecare dată, înaintea și după manevrarea animalelor.

IX. Hrănirea

1. Trebuie descurajată hrănirea reptilelor cu animale vertebrate vii. Acolo unde este necesar ca acest lucru să se realizeze, trebuie ca hrănirea să fie supravegheată pe tot parcursul ei până la consumarea prăzii, iar prada vie, neconsumată, nu trebuie lăsată în amplasament, pentru a evita ca aceasta să rănească reptila.

2. Dietele echilibrate, care întruiesc toate necesitățile nutritive, sunt esențiale pentru toate speciile, iar suplimentele vitamino-minerale sunt necesare.

3. Apa trebuie administrată conform necesităților speciei specifice. Declorinarea apei din rețelele publice de apă potabilă este necesară pentru administrarea apei destinate reptilelor.

X. Dosare/înregistrări

1. Trebuie ținute dosare/înregistrări pentru toate animalele individuale. În plus față de informațiile generale pentru toate celelalte animale, trebuie menționați și parametrii mediului, hrănirea, năpărlirea/îndepărtarea exuviilor și depunerea ouălor sau nașterea puilor.

ANEXA Nr. 10

ALTE CONDIȚII PENTRU ACVARIILE PUBLICE

I. Calitatea apei

1. Cu toate că cerințele privind calitatea apei pentru diferite specii de pești variază, este important ca anumiți parametri de bază să fie monitorizați și înregistrați trebuind să se acorde atenție pentru asigurarea cerințelor speciilor individuale.

2. Monitorizarea calității apei trebuie să fie o activitate de rutină.

3. La inițierea unui nou acvariu/bazin, monitorizarea trebuie să includă înregistrarea zilnică a următorilor parametri: temperatura, salinitatea (în bazinele cu apă de mare sau salmastră), pH-ul, ionii de amoniu, nitriți; iar săptămânal: oxigenul dizolvat și nitrați.

4. La o lună după instalarea unui acvariu/bazin testele se pot efectua săptămânal.

5. Permanent trebuie să fie disponibil echipamentul adecvat pentru tratarea apei pentru a se asigura menținerea calității apei în limitele parametrilor speciei specifice.

6. Acvariile publice trebuie să folosească kit-uri/reactivi profesioniști standard pentru testele de calitate a apei.

7. Personalul destinat îngrijirii acvariilor trebuie să aibă acces la facilități de laborator, precum microscopie de bază și să fie instruiți pentru colectarea probelor.

8. Toleranța și cerințele speciilor față de calitatea apei variază considerabil, dar domeniul tipic de menținere pentru apa din acvarii trebuie să se încadreze în parametrii următori:

	Apă marină	Apă dulce
NH ₃	< 0,05 ppm	< 0,1 ppm
Duritatea	6500 mg/l în medie	< 200 mg/l
Nitriți	< 0,1 ppm	-
Nitrați	< 20 ppm	-
O ₂	> 6 mg/l	> 6 mg/l
pH	7,9 - 8,4	6,5 - 9
Redox	340 +/- 20 mV	-
Salinitate	27,5 - 32 ppt	-
Densitate	1,022 - 1,025	-
Temperatura - zonă temperată	< 15°C	< 15°C
Temperatura - zonă tropicală	23 - 26°C	23 - 26°C

II. Asistența veterinară

1. Medicul veterinar trebuie să fie familiarizat cu practicile curente privind îngrijirile medicale care se acordă peștilor, în special cu speciile aflate în colecție. Medicul veterinar trebuie să fie responsabil de, sau implicat în:

- vizite de rutină;
- instruirea personalului în recunoașterea bolilor și în tehnici de laborator de bază;
- coordonarea sau realizarea tratamentelor la animalele bolnave;
- asigurarea unui set de protocoale pentru tratarea acvariorilor.

ANEXA Nr. 11

SPAȚIUL MINIM NECESAR PENTRU UNELE SPECII DE ANIMALE
MENȚINUTE ÎN CAPTIVITATE

- Spațiile menționate reprezintă minimum necesar pentru expunerea animalelor. Grădinile zoologice/acvariile publice trebuie să tindă spre standarde ridicate în privința spațiului de expunere pentru animale.
- Amplasamentele vor fi amenajate în funcție de biologia, ecologia și etologia speciilor pentru care au fost concepute. Trebuie să fie realizate pe substrat natural, cu plante naturale, cu amenajări interioare realizate din trunchiuri, buturugi, scorburi, stânci, relief diversificat, cascade, căderi de apă etc.
- Toate amplasamentele trebuie să aibă o sursă permanentă de apă curată, sub forma unor bazine, pârauri, cu apă curgătoare, nu numai la speciile la care a fost menționat în mod obligatoriu prezența bazinului, deoarece aceasta era o cerință obligatorie a speciei.
- Amplasamentele trebuie să satisfacă cerințele fizice, comportamentale, de zoo-igienă, estetice și de siguranță.
- Pentru amplasamentele în care sunt menținute mai multe specii, se ia în calcul suprafața cea mai mare la care se adaugă 1/2 din suprafața minimă a fiecărei specii care se dorește să fie introdusă în acel amplasament.
- Grădina zoologică/acvariul public care, în momentul intrării în vigoare a prezentului ordin, deține exemplare din specii de animale care nu se regăsesc în prezenta anexă trebuie să înainteze un dosar complet autorității publice locale de protecție a mediului. În cazul în care dosarul nu este satisfăcător, se aplică recomandările anexei 4, alineatul 2.
- Grădina zoologică/acvariul public care vrea să dețină o specie de animal ce nu aparține nici uneia din grupurile vizate în prezenta anexă trebuie să prezinte autorității publice locale de protecție a mediului un dosar prin care să demonstreze că este bine documentată asupra necesităților biologice, ecologice și etologice ale respectivei specii. Autorizația poate fi eliberată sau refuzată, după caz.
  - există motivații sanitar-veterinare: tratament, boală, carantină etc.;
  - instituția este implicată în formarea unui grup de animale corespunzător ca număr (perioada maximă de realizare a grupului fiind de 2 ani);
  - grădina zoologică/acvariul public este pe punctul de a renunța la respectiva specie de animal, oferindu-se ca timp necesar de înstrăinare a animalelor existente la alte instituții similare, o perioadă cuprinsă între 1-2 ani, în funcție de numărul de animale existent.

TABEL CU SPAȚIUL MINIM NECESAR PENTRU UNELE SPECII DE MAMIFERE MENȚINUTE ÎN CAPTIVITATE

Organizarea socială	Denumirea	Nr. exemplare	Suprafața exterioară (m ²)	Suprafața adăugată pentru fiecare exemplar în plus în exterior (m ²)	Suprafața interioară individuală/ vizuină (m ²)	Suprafața adăugată pentru fiecare exemplar în plus în interior/vizuină (m ²)	Grup
	Hiene (Hyaenidae)	2 - 5	1000 m ²	50 m ²	30 m ²	2 m ² Vizuină/boxe individuale	
	Dingo (Canis familiaris dingo)	Pereche/grup	2 - 4	400 m ²	30 m ²	4 m ²	2 m ² Vizuină/boxe individuale
	Lup (Canis lupus)	Pereche/haită	3	1000 m ²	50 m ²	10 m ²	2 m ² Vizuină/boxe individuale
	Șacal auriu (Canis aureus)	Pereche/familie	2 - 3	400 m ²	20 m ²	8 m ²	1 m ² Vizuină/boxe individuale
	Câine sălbatic din Noua Guinee (Canis familiaris hallstromi)	Pereche/grup	2 - 4	300 m ²	20 m ²	2 m ²	2 m ² Vizuină/boxe individuale

Vulpea roșie (<i>Vulpes vulpes</i>) Solitar/pereche	1 - 2	200 m ²	10 m ²	2 m ²	1 m ² Vizuini/boxe individuale
Vulpe polară (<i>Alopex lagopus</i>) Solitar/pereche	1 - 2	200 m ²	10 m ²	2 m ²	2 m ² Vizuini/boxe individuale
Fenec (<i>Vulpes zedra</i>) Solitar/pereche	1 - 2	100 m ²	5 m ²	10 m ²	2 m ² Vizuini/boxe individuale
Raton (<i>Procyon lotor</i>) Solitar/grup	1 - 2	100 m ² bazin	3 m ²	-	1 m ² Vizuini/boxe individuale
Enot (<i>Nyctereutes procynoides</i>) Solitar/pereche	1 - 2	100 m ² bazin	2 m ²	-	1 m ² Vizuini/boxe individuale
Ghepard (<i>Acinonyx jubatus</i>) Solitar/grup	1 - 2	1000 m ²	100 m ²	20 m ²	6 m ² Vizuini/boxe individuale
Caracal (<i>Felis caracal</i>) Solitar/pereche	1 - 2	500 m ²	80 m ²	20 m ²	4 m ² Vizuini/boxe individuale
Pisică de junglă (<i>Felis chaus</i>) Solitare/pereche	1 - 2	100 m ²	10 m ²	10 m ²	3 m ² Vizuini/boxe individuale
Pisică sălbatică (<i>Felis silvestris</i>) Solitar/pereche	1 - 2	60 m ²	10 m ²	-	1,5 m ² Vizuini/boxe individuale
Ocelot (<i>Felis pardalis</i>) Solitar/pereche	1 - 2	300 m ²	50 m ²	20 m ²	4 m ² Vizuini/boxe individuale
Serval (<i>Felis serval</i>) Solitar/pereche	1 - 2	500 m ²	50 m ²	20 m ²	5 m ² Vizuini/boxe individuale
Râs (<i>Felis lynx</i>), Solitar/pereche Bobcat (<i>Felis rufus</i>)	1 - 2	500 m ²	50 m ²	-	2 m ² Vizuini/boxe individuale
Pumă (<i>Felis concolor</i>) Solitar/pereche	1 - 2	500 m ²	80 m ²	20 m ²	4 m ² Vizuini/boxe individuale
Leopardul norilor Solitar/pereche (<i>Neofelis nebulosa</i>)	1 - 2	700 m ²	100 m ²	20 m ²	6 m ² Vizuini/boxe individuale
Tigru (<i>Panthera tigris</i>) Vizuini/boxe Solitar/pereche/grup	1 - 2	2000 m ² bazin	300 m ²	50 m ²	10 m ² individuale
Leu (<i>Panthera leo</i>) Vizuini/boxe Pereche/grup	2 - 4	3000 m ²	200 m ²	100 m ²	10 m ²

			bazin			individuale	
Jaguar (<i>Panthera onca</i>) Solitar/pereche	1 - 2	800 m ²	100 m ²	30 m ²	8 m ² Vizuini/boxe	individuale	
Leopard (<i>Panthera pardus</i>) Solitar/pereche	1 - 2	800 m ²	100 m ²	30 m ²	8 m ² Vizuini/boxe	individuale	
Leopardul zăpezilor (<i>Panthera uncia</i>) Solitar/pereche	1 - 2	800 m ²	100 m ²	30 m ²	Vizuini/boxe	individuale	
Mangustă (<i>Mungos mungo</i>) Pereche/grup	2 - 6	100 m ²	5 m ²	20 m ²	1 m ²		
Suricată (<i>Suricata suricatta</i>) Pereche/grup	2 - 6	100 m ²	5 m ²	20 m ²	1 m ²		
Vidră (<i>Lutra lutra</i>) Solitar/pereche	1 - 2	100 m ² din	8 m ²	-	1 m ² Vizuini/boxe	individuale	
		care 1/2					
		bazin cu					
		adâncimea					
		50-150 cm					
Vidră de mare (<i>Enhydra lutris</i>) Solitar/pereche	1 - 2	100 m ² din	10 m ²	20 m ² din	1 m ² Boxe	individuale	
		care 1/2		care bazin			
		bazin cu		1/2 cu			
		adâncime		adâncimea			
		50-150 cm		de			
				50-150 cm			
Bursuc (<i>Meles meles</i>) + pui	1 - 2	100 m ²	15 m ²	-	2 m ² Vizuini/boxe	Pereche	
					individuale		
Jderi (<i>Martes spp.</i>) Solitar/pereche	1 - 2	20 m ²	2 m ²	-	0,5 m ² Boxe	individuale	
Dihori (<i>Mustela sp.</i>) Solitar/pereche	1 - 2	20 m ²	2 m ²	-	0,5 m ² Boxe	individuale	
Foci (<i>Phocidae</i>) și (<i>Otariidae</i>)	2 - 4	1000 m ² din	20 m ² din	10 m ²	10 m ²	Grup	
		care 600 m ²	care 15 m ²	podea/			
		bazin cu	bazin	individ,			
		adâncimi		bazin pt.			
		variabile,		separare			
		până la 5 m		25 m ² cu			
		20%; 3,5 m		adâncime			
		80%		max. de			
				3 m ²			

Delfini (Fam. Delphinidae; Phocoenidae)	2 - 6	1000 m ² , bazine cu adâncimi variabile, 5 m 20% și 3,5 m 80% adâncime; bazine pt. separare	50 m ²	Bazin 100 m ² , adâncime 3 m ²	-	Grup	
Coati (Nasua spp.) Pereche/grup	2 - 5		50 m ²	5 m ²	10 m ²	4 m ² Vizuini/boxe individuale	
Panda roșu (Ailurus fulgens) Pereche/grup	1 - 2		100 m ²	30 m ²	20 m ²	3 m ² Vizuini/boxe individuale	
Urs malaiezien (Helarctos malayanus) Solitar/pereche	1 - 2		500 m ²	50 m ²	10 m ²	5 m ² Vizuini/boxe individuale	
Ursul leneș (Melursus ursinus) Solitar/pereche	1 - 2		500 m ²	50 m ²	10 m ²	3 m ² Vizuini/boxe individuale	
Urs negru american Solitar/pereche (Ursus americanus)	1 - 2		600 m ²	60 m ²	12 m ²	6 m ² Vizuini/boxe individuale	
Urs brun (Ursus arctos) Solitar/pereche	1 - 2		800 m ²	80 m ²	12 m ²	8 m ² Vizuini/boxe individuale	
Urs polar (Ursus maritimus) Vizuini/boxe Solitar/pereche	1 - 2		1000 m ²	100 m ²	50 m ²	10 m ² individuale	
			bazin min. 30% din suprafața totală				
Urs negru asiatic Solitar/pereche (Selenarctos thibetanus)	1 - 2		600 m ²	60 m ²	10 m ²	5 m ² Vizuini/boxe individuale	
Arici european (Erinaceus europaeus) Solitar/grup	1 - 2		10 m ²	1 m ²	-	0,5 Vizuini/boxe individuale	
Tenrec (Tenrec ecaudatus) Solitar/grup	1 - 4		10 m ²	1 m ²	6 m ²	0,5 m ²	
Lemur cu coadă vărgată (Lemur catta) Pereche, unități familiale înrudite	2 - 3		40 m ²	15 m ²	30 m ²	3 m ²	
Lemur cu gulcr (Varecia variegata) de 5 - 30 ex.,	2 - 3		40 m ²	15 m ²	30 m ²	3 m ²	Grupuri

masculii se mișcă între grupuri, femelele dominante							
Lorisul lent (<i>Nycticebus coucang</i>) Pereche/grup	2 - 3	30 m ²	10 m ²	20 m ²	1 m ²		
Marmosete și tamarini monogamă (<i>Callithrix</i> spp.) dominantă + puii, până membrii, inclusiv adulții care rămân să la creșterea	2	30 m ²	10 m ²	20 m ²	1 m ²		Pereche la 15 ajute puilor
Maimuța păianjen (<i>Ateles geoffroyi</i>) poligame, 5-30 subgrupuri variabile	2	50 m ²	20 m ²	30 m ²	2 m ²		Grupuri ex. Cu
Maimuțe capuchin (<i>Cebus</i> spp.) tip harem cu 1-3 sau grupuri mai cu până la 30 ex.	2	30 m ²	10 m ²	30 m ²	2 m ²		Grupuri femele mari
Cercopiteci (<i>Cercopithecus</i> spp.) familiale	3	60 m ²	20 m ²	30 m ²	3 m ²		Grupuri
Macaci (<i>Macaca</i> spp.) mulata - 8-180 ex. ambele sexe cu 2-4 mai multe femele masculi, dar și masculi solitari sau în grupuri. M. nemestrina 3-15 ex. Până 45 ex. M. fascicularis 6-100 ex., ori mai multe decât masculi, central cu conducător mascul, și pui, grupul periferic cu masculi tineri. M. arctoides ex., de obicei conduse de un mascul	2 - 4	80 m ² bazin	20 m ²	40 m ²	3 m ²		M. din ori decât mici la 30- de 2-3 femele grupul femele 20-100 adult. ex. Cu adulți
M. radiata 7-80 mai mulți masculi ca femele							
Babuini/Pavieni (<i>Papio</i> spp.) sociale complexe, grupuri mai	2 - 4	100 m ²	30 m ²	50 m ²	4 m ²		Grupuri

de până la 70 ex.							mari
fragmenta în							Se pot
grupuri mai mici,							
conduse de un mascul cu							
multe femele/harem							mai
<hr/>							
Mandrill (Mandrillus sphinx)	2	150 m ²	40 m ²	50 m ²	5 m ²		De la
grupuri sociale							
complexe și stabile							
masculi							multi-
femele, grupuri							multi-
poligame masculi cu							
ierarhie dominantă							
schimbătoare; masculii							
exces solitari							în
<hr/>							
Languri (Semnopithecus spp.)	2	80 m ²	20 m ²	30 m ²	3 m ²		Grupuri
sociale stabile,							10-30
ex., număr							
variabil de masculi, în							
funcție de mediu, sau							
grupuri numai din							
masculi							
<hr/>							
Giboni (Hylobates spp.)	2	80 m ²	20 m ²	30 m ²	3 m ²		Perechi
monogame cu pui,							sau
animale solitare							
<hr/>							
Gorila (Gorilla gorilla)	4	2000	200 m ²	400 m ²	7 m ² boxe		Grup
format din mascul							individuale
adult cu masculii							matur
subordonați, femele și							
imaturi, femelele							pui
părăsesc grupul la							
maturitate							
<hr/>							
Bonobo (Pan paniscus)	4	1000	50 m ²	100 m ²	5 m ² boxe		Grupuri
sociale complexe							individuale
până la 30 ex. Cu							cu
ierarhii dominante ale							
masculilor							
<hr/>							
Cimpanzeu (Pan troglodytes)	4	2000	20 m ²	50 m ²	6 m ² boxe		Grupuri
sociale complexe							individuale
80 ex., cu							de 30-
ierarhii dominante ale							
masculilor							
<hr/>							
Urangutan (Pongo pygmaeus)	1 - 2	1000	100 m ²	100 m ²	6 m ² boxe		
Solitari, femelă cu pui							individuale
dependent, teritoriile							
femelelor se							
intersectează, masculii							
antagoniști unii decât							

grupuri mici, necoezive								alții,
Elefant Asiatic (<i>Elephas maximus</i>), familial	2 - 3	5000 m ²	600 m ²	100 m ²	30 m ² boxe			Grup
Elefant african (<i>Loxodonta africana</i>)		bazin				individuale		
Rinoceri (<i>Rhinocerotidae</i> spp.) Solitar/pereche	1 - 2	3000 m ²	300 m ²	300 m ²	20 m ² boxe		individuale	
Măgarul African (<i>Equus africanus</i>), Zebre (<i>Equus</i> spp.)	1 - 5	1000 m ²	100 m ²	15 m ²	Boxe individuale			Grup
Măgarul asiatic (<i>Equus hemionus</i>)	3 - 5	700 m ²	70 m ²	15 m ²	Boxe individuale			Grup
Tapir malaiezia (<i>Tapirus indicus</i>), Solitar/pereche	1 - 2	400 m ²	50 m ²	8 m ²	Boxe individuale			
Tapir brazilian (<i>Tapirus terrestris</i>)		bazin						
Babirusa (<i>Babyrousa babyrousa</i>)	2 - 4	600 m ²	60 m ²	10 m ²	Boxe individuale			Grup
		bazin						
Facocer (<i>Phacochoerus africanus</i>)	2 - 4	600 m ²	60 m ²	10 m ²	Boxe individuale			Grup
		bazin						
Mistreț (<i>Sus scrofa</i>)	2 - 4	600 m ²	60 m ²	10 m ²	Boxe individuale			Grup
		bazin						
Pecari (<i>Tayassu</i> spp.)	2 - 4	500 m ²	50 m ²	8 m ²	Boxe individuale			Grup
		bazin						
Hipopotam (<i>Hippopotamus amphibius</i>)	1 - 2	1000 m ²	100 m ²	30 m ²	Boxe individuale			Grup
		bazin						
Cămile (<i>Camelidae</i>)	2 - 5	2000 m ²	100 m ²	30 m ²	Boxe individuale			Grup
Lama (<i>Lama glama</i>), Guanaco (<i>Lama</i> guanicoe) Vicuna (<i>Vicugna vicugna</i>)	2 - 10	700 m ²	50 m ²	-	-			Grup
Girafa (<i>Giraffa camelopardalis</i>)	2 - 6	7000 m ²	500 m ²	20 m ²	Boxe individuale			Grup
				6 m				
				înălțime				
Okapi (<i>Okapia johnstoni</i>) Pereche/grup	2	500 m ²	100 m ²	10 m ²	5 m ²			
Cerbul comun (<i>Cervus elaphus</i>)	2 - 5	800 m ²	100 m ²	10 m ²	5 m ²			Grup
Sika/căprioara japoneză	2 - 5	800 m ²	60 m ²	10 m ²	5 m ²			Grup

(Cervus nippon)							
Cerb lopătar (Dama dama)	2 - 5	600 m ²	60 m ²	6 m ²	3 m ²		Grup
Căprioara lui Pere David (Elaphurus davidensis)	2 - 5	800 m ²	60 m ²	6 m ²	3 m ²		Grup
Căprior european (Capreolus capreolus)	2 - 5	500 m ²	60 m ²	5 m ²	2 m ²		Grup
Muntiac (Muntiacus spp.)	2 - 5	300 m ²	30 m ²	5 m ²	2 m ²		Grup
Elan (Alces alces)	2 - 5	800 m ²	100 m ²	10 m ²	5 m ²		Grup
Pudu (Pudu puda)	2 - 5	800 m ²	100 m ²	10 m ²	5 m ²		Grup
Ren (Rangifer tarandus)	2 - 5	800 m ²	100 m ²	10 m ²	5 m ²		Grup
Impala (Aepyceros melampus)	2 - 8	600 m ²	50 m ²	8 m ²	3 m ²		Grup
Gnu (Connochaetes spp.)	2 - 5	2000 m ²	100 m ²	12 m ²	6 m ²		Grup
Gazela lui Thomson (Gazella thomsoni)	2 - 8	600 m ²	80 m ²	8 m ²	4 m ²		Grup
Bizoni/zimbrii (Bison spp.)	2 - 6	3000 m ²	300 m ²	15 m ²	7 m ²		Grup
Yac (Bos grunniens)	2 - 6	1000 m ²	80 m ²	12 m ²	5 m ²		Grup
Gaur (Bos gaurus)	2 - 6	2000 m ²	100 m ²	15 m ²	6 m ²		Grup
Nilgai (Boselaphus tragocamelus)	2 - 6	3000 m ²	100 m ²	12 m ²	6 m ²		Grup
Bivoli sălbatici (Bubalus spp.)	2 - 6	2000 m ²	200 m ²	15 m ²	7 m ²		Grup
		bazin					
Anoa de câmpie (Bubalus depressicornis)	2 - 3	800 m ²	100 m ²	10 m ²	5 m ²		Grup
Antilopa eland (Taurotragus oryx)	2 - 5	2000 m ²	100 m ²	10 m ²	3 m ²		Grup
Nyala (Tragelaphus angasi), Sitatunga (Tragelaphus spekii)	2 - 5	2000 m ²	100 m ²	10 m ²	5 m ²		Grup
Bongo (Tragelaphus euryceros)	2 - 5	2000 m ²	100 m ²	10 m ²	5 m ²		Grup
Oaia berberă (Ammotragus lervia)	2 - 5	600 m ²	50 m ²	6 m ²	2 m ²		Grup

Ibex (<i>Capra ibex</i>)	2 - 5	600 m ²	50 m ²	6 m ²	2 m ²	Grup
Capra de munte americană (<i>Oreamnos americanus</i>)	2 - 5	600 m ²	50 m ²	6 m ²	2 m ²	Grup
Bou moscat (<i>Ovibos moschatus</i>)	2 - 5	1000 m ²	100 m ²	12 m ²	5 m ²	Grup
Oi și rude ale lor (<i>Ovis spp.</i>)	2 - 5	500 m ²	50 m ²	6 m ²	2 m ²	Grup
Câini de preerie mare (<i>Cynomys spp.</i>)	2 - 10	100 m ²	5 m ²	3 m ²	0,5 m ²	Colonie
Marmote (<i>Marmota spp.</i>) Grup/colonie mare	2 - 10	100 m ²	5 m ²	2 m ²	0,5 m ²	
Veverița roșie (<i>Sciurus vulgaris</i>) Solitare/grup	1 - 2	50 m ²	2 m ²	-		
Castori (<i>Castor spp.</i>) Pereche + pui	2	100 m ² din care 1/2 bazin de 50-200 cm adâncime	20 m ²	-	-	
Șobolanul moscat Solitar/pereche (<i>Ondatra zibethicus</i>)	1 - 2	-	-	6 m ²	1 m ²	
Hamster auriu (<i>Mesocricetus auratus</i>) Solitar/pereche	1 - 2	-	-	1 m ²	0,25 m ²	
Șobolani giganti cu pungă Solitar/pereche (<i>Cricetomys sp.</i>)	1 - 2	-	-	2 m ²	0,5 m ²	
Gerbilul mongolian Solitar/pereche (<i>Meriones unguiculatus</i>)	1 - 2	-	-	1 m ²	0,25 m ²	
Șoarece spinos (<i>Acomys spp.</i>) Solitar/pereche	1 - 2	-	-	1 m ²	0,25 m ²	
Șoarecele de pădure Solitar/pereche (<i>Apodemus sylvaticus</i>)	1 - 2	-	-	1 m ²	0,25 m ²	
Șobolani (<i>Rattus spp.</i>) Solitar/pereche	1 - 2	-	-	2 m ²	0,5 m ²	
Porc spinos cu coada pensulă Solitar/pereche (<i>Atherurus africanus</i>)	1 - 2	20 m ²	2 m ²	8 m ²	1 m ²	
Porci spinoși (<i>Hystrix spp.</i>) Solitar/pereche	1 - 2	80 m ²	6 m ²	10 m ²	2 m ²	
Chinchilla (Fam. Chinchillidae) Solitar/pereche	1 - 2	-	-	2 m ²	1 m ²	

Mara (<i>Dolichotis patagonum</i>) Familie/grup până la 20	2 - 4	50 m ²	5 m ²	20 m ²	0,5 m ²		exem.
Capybara (<i>Hydrochoerus hydrochaeris</i>)	2 - 3	80 m ² bazin	7 m ²	10 m ²	2 m ²		grup
Agouti (Fam. <i>Dasyproctidae</i>) Solitar/pereche	1 - 2	10 m ²	1 m ²	2 m ²	1 m ²		
Degu (<i>Octodon degu</i>) Pereche/grup	2 - 6	3 m ²	1 m ²	2 m ²	0,5 m ²		
Nutria (<i>Myocastor coypus</i>)	2 - 3	20 m ² din care 80% bazin	2 m ²	1 m ²	Vizuină/boxă individuală		grup
Iepurele European (<i>Lepus europaeus</i>) Solitar/pereche cu pui	1 - 2	20 m ²	2 m ²	1 m ²	1 m ²		
Iepurele de vizuină (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	2 - 10	20 m ²	2 m ²	1 m ²	1 m ²	sistem de cuști adaptate mărimii grupului	Grup
Lilieci mici (<i>Microchiroptera</i>) până la 40 ex.	2 - 10	30 m ² /3 m înălțime	1 m ²	15 m ² /3 m înălțime	0,2 m ²		Grup
Lilieci mari (<i>Macrochiroptera</i>) până la 30 ex.	2 - 10	70 m ² /3 m înălțime	2 m ²	40 m ² /3 m înălțime	0,5 m ²		Grup

TABEL CU SPAȚIUL MINIM PENTRU UNELE SPECII DE PĂSĂRI
MENȚINUTE ÎN CAPTIVITATE

Denumirea	Număr minim indicat	Dimensiunile minime pentru numărul de animale indicate				Suprafața suplimentară pe exemplar suplimentar (m ²)	
		Amplasament exterior		Amplasament interior		La exterior	La interior
		Suprafața (m ²)	Înălțimea (m)	Suprafața (m ²)	Înălțimea (m)		
Struț african (<i>Struthio camelus</i>)	3	500	4	10/exemplar	4	60	10
Nandu (<i>Rhea americana</i>), (<i>Rhea darwinii</i>)	3	350	3	6/exemplar	3	40	6
Casuar (<i>Casuaris spp.</i>)	1	150	2,5	6/exemplar	2,5		6
Emu (<i>Dromiceius novaehollandiae</i>)	2	300	3	4/exemplar	3	100	4
Kiwi (<i>Apteryx spp.</i>)	1	15	2	3/exemplar	2	5	2
Găinușe de pampas talie mare (<i>Tinamidae</i>)	1 - 3	20	2	3/exemplar	2	4	2
Găinușe de pampas talie mică (<i>Tinamidae</i>)	1 - 3	10	2	2/exemplar	2	2	2
Pinguin imperial (<i>Aptenodytes forsteri</i>), penguin	6	300	2	10/exemplar	3	50	4

regal (A. patagonicus pinguin Adelie (Pygoscelis adeliae))							
Pinguini mici (Spheniscidae), restul pinguinilor, Alcidae	6	150	2	4/exemplar	2,5	20	2,4
Pelicani (Pelecanus spp.)	4	200	3	4,5/exemplar	3	20	4
Cormorani (Phalacrocoracidae și păsări gât de șarpe (Anhingidae))	2 - 6	60	3,2	-	-	3	-
Corbi de mare (Sulide)	2 - 6	60	2,5	-	-	3	-
Jabiru ex. (Jabiru mycteria), tantali exemplu: (Mycteria americana, M. ibis, Ibis leucocephalus) și berzele mari (Ciconiidae)	2	170	3,5	6/exemplar	3	25	6
Berze de talie mijlocie (Ciconiidae)	2	85	3,5	6/exemplar	3	25	6
Marabu ex. (Leptoptilus crumeniferus, L. javanicus)	2	170	3,5	6/exemplar	3	25	6
Berze mici (Ciconiidae)	2	85	3	3/exemplar	3	12	2
Stârci mari ex. (Ardea cinerea)	1 - 6	100	3,5	10/exemplar	3	8	2
Ibiși și stârci lopătari (Plataleidae), stârci de talie mică (Ardeola spp., Ixobrychu spp., Nycticorax spp., Botaurus spp., etc.)	1 - 6	50	3	1,5/exemplar	3	3	1
Flamingo (Phoenicopteridae)	6 - 10	200	3	3/exemplar	2,5	7,5	3
Lebede (Cygnus spp.)	2	170	2,5	-	-	-	-
Gâște (Anser spp., Branta spp., etc.)	2	80	2,5	-	-	6	-
Călifari (Tadorna spp., Cassarca spp.)	2	65	2,5	-	-	-	-
Rațe mari de suprafață (ex. Anas platyrhynchos, A. acuta, A. strepera, A. clypeata)	2 - 4	40	2,5	-	-	-	-
Rațe mici de suprafață (ex. Anas Penelope, A. Formosa, A. crecca, A. querquedula, Aix galericulata, Marmaronetta angustirostris)	2 - 4	20	2,5	-	-	-	-
Rațe scufundătoare, eideri, ferestrași și rațe catifelate (ex. Bucephala clangula, B. islandica, Aythya nyroca, A. morila, A. fuligula, A. ferina, Netta ruffian, Clangula hiemalis, Histrionicus histrionicus, Melanitta fusca, M. nigra, Somateria mollissima, S. spectabilis, Polysticta stelleri, Mergus serrator, M. merganser, M. albellus, etc.)	2 - 4	30	2,5	2/exemplar	2	5	1,5

Pasărea secretar (Sagittarius serpentarius)	2	70	3,5	6/exemplar	3,5	-	-
Vulturi și acvile de talie mare (ex. Vultur gryphus, Gyps fulvus, Aegipius monachus, Aquila chrisaetos, A. clangula, etc.)	2	120	6 - 7	6/exemplar	3,5	-	-
Vulturi și acvile de talie mică (ex. Neophron percnopterus, Hieraaetus pennatus)	2	70	5	4,5/exemplar	3,5	-	-
Caracara (Polyborus cheriway), șoimi (Falco spp.), vânturei (Falco tinnunculus, F. naumanni, etc.), găi (Milvus milvus, M. migrans, etc.), viespari (Pernis apivorus), găi mici (Elanus caeruleus), șorecari (Buteo spp.), hereți (Circus spp.), ulii (Accipiter spp.)	2	40	5	7/exemplar	3,5	-	-
Șoimi (Falco spp.) de talie mică	2	8	4	4/exemplar	3	-	-
Răpitoare de noapte de talie mare - gen buha (Bubo bubo)	2	40	5	-	-	8	-
Răpitoare de noapte de talie mijlocie - gen strigă (Tyto alba)	2	20	4	-	-	8	-
Răpitoare de noapte de talie mică - gen ciuvică, cucuvea (Glaucidium passerinum Athene noctua)	2	6	3	-	-	-	-
Găinile de gunoi (Megapodidae)	2	30	3	5/exemplar	2,5	-	-
Păuni (Pavo cristatus), fazan Argus (Argusianus argus)	2	35 - 40	3	5/exemplar	2,5	8	-
Păun Congolez (Afropavo congenis)	2	35	2,5	5/exemplar	2,5	8	-
Tragopani - cocoșii satir (Tragopan satyra și speciile asemănătoare) și fazani (Lophophorus spp., Crossoptilon spp.)	2	30	2,5	3/exemplar	2,5	6	-
Cocoși Hoco (Familia Cracidae)	2	30	2,5	3/exemplar	2,5	6	-
Curcani (Meleagris spp.)	2 - 3	30	2,5	3/exemplar	2,5	8	
Tetraonide mari ex. cocoși de munte (Tetrao urogallus)	2 - 3	50	2,5			7,5	
Bibilici (Numida meleagris și speciile similare)	2	30	2,5	2/exemplar	2,5	5	-
Fazani, ortalide (ex. Ortalis vetula)	2	25	2,5	2/exemplar	2,5	5	-
Tetraonide mici ex. cocoși de mesteacăn, (Lyrurus tetrix) potârnică, (Perdix spp. alte specii) francolini (Francolinus spp.)	2	15	2,5	1,5/exemplar	2	2,5	-
Prepețițe (Coturnix sp., alte specii similare), prepețițe	2 - 5	9	2	0,8/exemplar	2	0,7	-

ex. prepelița de California (Lophortyx californica)								
Prepelițe ex. prepelițe chinezești (Coturnix chinensis)	2	3	1,5 - 2	0,6/exemplar	1,5 - 2	1	-	
Cocori (Gruidae)	2	200	3,5	7/exemplar	2,5	60	-	
Cocor mic (Antropoides virgo)	2	150	3,5	7/exemplar	2,5	60	-	
Dropii de talie mare (ex. Otis spp., Choriotis spp.)	2	150	3,5	6,5/exemplar	2,5	60	-	
Dropii mici (ex. Tetrax tetrax)	2	70	3	4,5/exemplar	2,5	8	-	
Găinușa de baltă din Tasmania (Gallinula mortierii)	2	40	2,5	-	-	8	-	
Familia Rallidae: cărstei mari (ex. găinușa de baltă purpurie)	2	20	2,5	4/exemplar	2,5	8	-	
Familia Rallidae: cărstei, găinușe de apă, lișițe mici (gen cărstel de baltă)	2	15	2,5	2/exemplar	2	3	-	
Lîmicole (ex. nağăt, ciocintors, pasărea ogorului, culic, sitar)	2 - 8	25	3	1/exemplar	2	1,5	-	
Laridae mari (ex. pescăruș negricios), Procellariidae (ex. furtunar), Stercorariidae (ex. lup de mare)	2 - 8	60	3	-	-	4	-	
Pescăruși mici (Familia Laridae ex. pescăruș răsător)	2 - 8	40	3	-	-	2	-	
Chire și chirighițe, pescărițe (Familia Sternidae)	2 - 10	90	4,5	-	-	6	-	
Pteroclidiformes (găinușe de pustiu)	2	25	2,5	2,5/exemplar	2	6	-	
Porumbei cu coroană (Goura sp.) și porumbei de talie mare	2	-	-	3,5/exemplar	4	-	18	
Porumbei de talie mijlocie ex. porumbel gulerat (Columba palumbus)	2 - 4	15	2,5	-	-	2,5	-	
Porumbei de talie mică ex. Turturică diamant (Geopelia cuneata)	2 - 4	4	2,5	0,8/exemplar	2	1	-	
Papagali Ara, speciile mari, (ex. Ara macao, A. ararauna) cacadu, speciile mari, (ex. Probosciger atterinus, Cacatua moluccensis)	2	25	2,5	4,5/exemplar	-	4	-	
Ara, specii mici, papagali Amazon (Amazona spp.), Papagali de Senegal (Piocephalus spp), Jacko (Psittacus spp.), papagali gen Pionus	2 - 6	16	2,5	1,4/exemplar	-	2	-	
Papagali Aratinga sp., Eclectus sp., Peruși de Patagonia	2 - 6	16	2,5	1,4/exemplar	-	2	-	
Papagali loris (Trichoglossus sp.; Coriphilus sp.; Lorius	2 - 6	8	2,5	1,4/exemplar	-	1,2	-	

spp. etc.)							
Peruși de talie mijlocie ex. Rosella (Platycercus eximius, Platycercus spp.)	2 - 6	12	2,5	1,4/exemplar	-	2	-
Agapornis, peruși ondulați, nimfe, papagali Coryllis	2 - 6	4	2	1/exemplar	-	0,35	-
Turaco (Musophagidae) și cucii de talie mare (Centropus spp.)	2	16	2,5	2,5/exemplar	2,5	5	-
Cucii de talie mică ex. (Guira guira)	2	12	2	2/exemplar	2	2,5	-
Caprimulgi (Caprimulgidae)	2	20	2,2	2/exemplar	-	2	-
Colibri (Trochilidae)	1			2	2	-	-
Păsări rinocer terestre ex. pasărea rinocer unicorn (Bucorvus abyssinicus)	2	90	3	-	-	15	-
Păsări rinocer de talie mare ex. pasărea rinocer bicorn (Buceros bicornis)	2	45	3	10/exemplar	3	15	-
Păsări rinocer de talie mică ex. pasărea rinocer took (Tockus nasutus)	2	20	3	4/exemplar	3	3,5	-
Pescărușii verzi de talie mare ex. kuka-bura (Dacelo gigas)	2	12	2,5	-	-	3,5	-
Pescărușii verzi de talie mică ex. pescărușul cu cap cenușiu (Halcyon leucocephala) și cei de talie mai mică	2 - 6	-	-	8/grup	3	-	2
Dumbrăvenci ex. Coracias garrulus	2	-	-	5/exemplar	2,5	-	2
Prigorii ex. (Merops apiaster)	2 - 6	-	-	3/exemplar	2,5	-	2
Pupeze ex. (Upupa epops)	2	18	2,5	-	-	2	-
Pupeze gen Phoenicullus sp.	2 - 5	18	2,5	-	-	2	-
Păsările cu barbă (Capitonidae)	2	-	-	3/exemplare	2	-	1,3
Tucani de talie mare ex. toco (Ramphastos toco)	2	22	2,5	6/exemplare	2,5	4	-
Tucani de talie mică (Ramphastidae spp.)	2	14	2,5	6/exemplare	2,5	2,5	-
Ciocănitatori de talie mare ex. ciocănitoare neagră (Dryocopus martius)	2	22	2,5	6/exemplare	2,3	3	-
Ciocănitatori de talie mică ex. ciocănitoare de stejar (Dendrocopus medius)	2	-	-	5/exemplar	2,5	-	1,2
Păsările paradisului (Paradisidae)	2 - 6			60/grup	3,5		7
Corvidele de talie mare ex. corb (Corvus corax)	2	45	3,5	-	8	-	-
Corvidele de talie mică ex. stâncuță, gaițe, coțofene, coțofene verzi sfrânciogi	2 - 4	20	3	-	5	-	-

Ciorile chele (Picathartidae)	2	-	-	10/pereche	3	-	5
Grauri (Sturnus spp.), sturzi (Turdus spp.), granguri (Oriolus sp.), păsările cardinal (ex. Cardinalul verde (Paroia coronata), cardinalul roșu (Cardinalis cardinalis), mierle mandarin (Gracula religiosa și Gracula sp.), ciocârlii (Alaudidae)	2			7/pereche	2,5		2
Florinți (Carduelis chloris), păsări țesători (Genurile Euplectes, Piletariu, Ploceus, Bubalornis etc.), silvii (Sylviidae), vrăbii (Passeridae), pițigoii (Paridae) păsările consumatoare de miere (Meliphagidae)	2 - 6	-	-	3,5-4/grup	2	-	0,6
Păsările sugătoare de nectar, (Nectariniidae)	2	-	-	2,5/pereche	2	-	0,35
Cinteze (Fringillidae) și presuri (Emberizidae)	2 - 6	3	2	-	-	0,35	-
Păsările cu ochelari (Zosteropidae), cinteze cu cioc de ceară (Estrildidae), scatii (ex. Carduelis spinus), pițigoii codăți (Aegithalidae)	2 - 6	-	-	3/grup	1,5 - 2	-	0,30

TABEL CU NORME MINIME PENTRU BAZINE

Denumirea	Numărul de exemplare indicat	BAZIN		Suprafața suplimentară pe animal suplimentar m ²	Cerințe particulare
		Dimensiunile minime pentru numărul de animale indicat			
		Suprafața*) m ²	Adâncime**) m		
Pinguin imperial, pinguin regal, pinguin Adelie	6	25	1,8	1,5	Temperatura apei maxim 15°C. Temperatura aerului maxim 15°C
Pinguini mici și Alcide	6	12	1-1,5	1,2	-
Pelicani	4	130	1	12	-
Cormorani și păsări gât de șarpe	2-6	50	1	1,8	Bețe de stat deasupra apei
Corbi de mare	2-6	15	1	0,7	-
Flamingo	6-10	20	0,4	1,2	Bazin și în interior
Lebede	2	80		30	-
Păsările cu țepi	2	10		4	-
Gâște	2	14		5	Nu este necesar bazin pentru găștele Ne-ne
Rațe fâlfâitoare	2	20		10	-
Călifari	2	20		5	Nu e necesar bazin pentru speciile Cereopsis sp. Pentru celelalte specii bazin și în amplasamentul interior
Rațe mari de suprafață	2-4	12		2	Bazin și în interior
Rațe mici de suprafață	2-4	7		1,5	Bazin și în interior
Rațe scufundătoare, eideri, ferestrași și rațe catifelate	2-4	10	1	2	Bazin și în interior
Limicole	2-8		0,15	-	-
Pescăruși (Lariidae), furtunari (Procellariidae), lupi de mare	2-8	10	0,15	-	-

(Sterocorariidae)					
toate speciile					
Chire (Familia	2-10	10	0,7	-	-
Sternidae) toate					
speciile					
Pescăruși verzi mari	2	1,5	0,7	-	Nu este obligatoriu
Pescăruși verzi mici	2-6	1,5	0,5	-	bazin pentru Kooka-bura
					-

*) Suprafața indicată e cuprinsă în suprafața totală a amplasamentului din Tabelul I.

**) Adâncimea indicată trebuie să fie prezentă pe mai puțin de 50% din suprafața bazinului.

**SPAȚIILE MINIME PENTRU UNELE
SPECII DE MACROPODE MENȚINUTE ÎN CAPTIVITATE**

a) Specia	Suprafața minimă exterioară (m ² /pereche)	Suprafața minimă interioară pe pereche: % din cea exterioară
Cangurii-șobolani, Bettongii și Potoroo	20	20%
Wallaby-iepuri	20	20%
Wallaby de stâncă	40-80	20%
Pademeloni	40	20%
Cangurii și wallaby tipici		
Wallaby parma <i>Macropus parma</i>	40	20%
Wallaby tammar <i>Macropus eugenii</i>	40	20%
Wallaby-ul cu spate negru <i>Macropus dorsalis</i>	60	20%
Wallaby-ul cu gât roșu <i>Macropus rufogriseus</i>	60	20%
Wallaby-ul agil <i>Macropus agilis</i>	80	20%
Cangurul estic gri <i>Macropus giganteus</i>	100	20%
Cangurul vestic gri <i>Macropus fuliginosus</i>	100	20%
Cangurul comun <i>Macropus robustus</i>	100	20%
Cangurul negru <i>Macropus bernardus</i>	100	20%
Cangurul roșu <i>Macropus rufus</i>	100	20%
Wallaby-ul de mlaștină <i>Wallabia bicolor</i>	60	20%
Cangurii de copac	60-80	20%

Pentru fiecare mascul adult suplimentar se adaugă 50% din spațiul minim, iar pentru fiecare femelă adultă suplimentară 25% din spațiul minim.

loaded in 00:00:06.047